

ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU FINANCIJSKOG PLANA ZAVODA ZDRAVSTVENOG
OSIGURANJA I REOSIGURANJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2015.
GODINU
(KONSOLIDIRANI)

SARAJEVO, VELJAČA 2016. GODINE

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. PRIHODI FEDERALNOG ZAVODA OSIGURANJA I REOSIGURANJA	2
2.1. Prihodi od poreza.....	3
2.2. Neporezni prihodi	4
2.3. Prihodi od imovine.....	5
2.4. Prihodi iz Proračuna Federacije BiH	5
2.5. Prihodi od donacija	5
2.6 Ostali prihodi	6
3. RASHODI FEDERALNOG ZAVODA OSIGURANJA I REOSIGURANJA.....	6
4. KAPITALNI IZDACI.....	8
6. FINANCIJSKI REZULTAT	8

1. UVOD

Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalni zavod osiguranja i reosiguranja) je izradio Izvješće o izvršenju Finansijskog plana Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja za 2015. godinu (konsolidirani) u skladu sa odredbama Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15 i 102/15), Zakona o izvršavanju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2015. godinu ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 25/15), Pravilnika o finansijskom izješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 69/14 i 14/15) i Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 30/97, 07/02, 70/08 i 48/11).

U skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Statutom Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja, Federalni zavod osiguranja i reosiguranja, u okviru svoje registrirane djelatnosti, obavlja poslove:

- izrade podzakonskih akata u vezi sa ostvarivanjem prava iz obvezatnog zdravstvenog osiguranja;
- prikupljanja, analize podataka i izrade obračuna ukupnih sredstava ostvarenih i utrošenih u zdravstvu Federacije Bosne i Hercegovine;
- izrade cijena zdravstvenih usluga temeljem obvezatnog zdravstvenog osiguranja;
- planiranja i prikupljanja sredstava federalnog fonda solidarnosti i realizacije programa zdravstvene zaštite koji se financiraju sredstvima federalne solidarnosti, suglasno Odluci o vertikalnim programima;
- provođenja postupka nabavki za potrebe provođenja programa federalnog fonda solidarnosti i rada Stručne službe u skladu sa zakonskim propisima;
- provođenja zdravstvene zaštite temeljem međunarodnih konvencija i sporazuma o zdravstvenom osiguranju i zdravstvene zaštite temeljem detašmana;
- i druge poslove u skladu sa Zakonom, podzakonskim aktima i Statutom Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja.

Izvješćem o izvršenju Finansijskog plana Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja prezentiraju se zbirni podaci o ukupno ostvarenim prihodima, po izvorima sredstava i rashodima po namjenama, te ostvarenom finansijskom rezultatu u 2015. godini.

Podaci o ostvarenim prihodima i rashodima za 2015. godinu prikazuju se usporedno sa podacima planiranim za 2015. godinu i ostvarenim u 2014. godini. Pod planiranim prihodima i rashodima podrazumijevaju se prihodi i rashodi planirani po Rebalansu finansijskog plana za 2015.godinu (u daljem tekstu Finansijski plan za 2015. godinu).

Podaci o izvršenju Finansijskog plana Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja za 2015. godinu iskazani su u tabelarnim pregledima po ekonomskoj klasifikaciji propisanoj od strane Federalnog ministarstva financija.

O izvršenju Finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti za 2015. godinu i Stručne službe Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja za 2015. godinu, izrađena su posebna izvješća koji čine sastavni dio ovog izvješća.

2. PRIHODI FEDERALNOG ZAVODA OSIGURANJA I REOSIGURANJA

Ukupni prihodi Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja u 2015. godini ostvareni su u iznosu od 131.442.898 KM.

Prihodi su ostvareni iz slijedećih izvora:

- doprinosa za obvezatno zdravstveno osiguranje;
- dodatnog doprinosa za zdravstvenu zaštitu detaširanih djelatnika;
- sredstava po sporazumu sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja za sufinanciranje rada Stručne službe Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja;
- sredstava iz Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine;
- prihoda od imovine(kamate);
- prihoda temeljem odobrenog financijskog rabata od dobavljača-isporučioca lijekova,
- donacija u lijekovima;
- naplaćenih sredstava od zdravstvenih ustanova za iskazane manjkove lijekova i medicinskog materijala po popisu za 2015. godinu;
- naplaćenih sredstva za pružanje usluga dijalize ino-osiguranicima;
- ostalih prihoda (otkup tenderske dokumentacije, prihod od čajne kuhinje, refundacija bolovanja preko 42 dana).

Pregled prihoda po izvorima sredstava ostvarenih u 2014. godini, planiranih i ostvarenih u 2015. godini dat je u Tablici 1.

Tablica 1.

R. br.	Konto	Stavka	Ostvareno 2014.	Planirano 2015.	Ostvareno 2015.	Index	Index
1	2	3	4	5	6	7 (6/4)	8 (6/5)
1.	712000	Prihodi od poreza (1.1.+1.2.)	115.844.616	116.000.000	117.840.046	102	102
1.1.		Prihodi od doprinosa za obvezatno zdravstveno osiguranje	114.763.601	114.500.000	116.776.620	102	102
1.2.		Prihodi od dodatnog doprinosa za detaširane djelatnike	1.081.015	1.500.000	1.063.426	98	71
2.	720000	Neporezni prihodi (2.1.+2.2.+2.3.+2.4.)	2.077.468	1.711.000	2.027.059	98	118
2.1.		Prihodi po sporazumu o finansiranju kantonalnih-županijskih zavoda	0	0	40.400		
2.2.		Naplaćena sredstva od ZU za iskazane manjkove lijekova i med.materijala po popisu 31.12.2014. i 31.12.2015.	55.120	0	19.198	35	
2.3.		Prihodi za izvršene usluge dijalize ino osiguranicima	228.348		245.092	107	
2.4.	721219	Ostali prihodi finansijske i nematerijalne imovine	1.794.000	1.711.000	1.711.047	95	100
		Prihodi od naplaćenog jamstva			11.322		
3.	721000	Prihodi od imovine (ukupno)	10.254	5.000	3.270	32	65
4.	780000	Prihodi iz proračuna (4.1.+4.2.+4.3.)	19.291.666	28.000.000	11.500.000	60	41
4.1.		Transfer Proračuna za federalni fond solidarnosti - tekući rashodi	15.166.666	26.000.000	10.833.333	71	42
4.2.		Namjenska sredstva iz Proračuna FBiH za nabavku cjepiva za obvezatnu imunizaciju	2.507.000	0	0	0	
4.3.		Namjenska sredstva iz Proračuna FBiH za liječenje povratnika u RS	1.618.000	2.000.000	666.667	41	33

5.	Prihodi od donacija	8.510	16.000	65.546	770	410
5.1.	Donacija lijekova	8.510	16.000	65.546	770	410
6.	Ostali prihodi	8.792	7.000	6.976	79	100
7.	UKUPNI PRIHODI (1+2+3+4+5+6)	137.241.305	145.739.000	131.442.898	96	90
8.	Izdvojena sredstva za kapitalne izdatke	61.222	65.000	61.260	100	
9.	Obvezatne pričuve za zdr. zaštitu detaširanih djelatnika	134.865	150.000	147.081	109	
10.	UKUPNI PRIHODI NAKON IZDVAJANJA SREDSTAVA ZA KAPITALNA ULAGANJA I OBVEZATNE PRIČUVE ZA ZDR.ZAŠ.DETAŠIRANIH DJELATNIKA (7-8-9)	137.045.218	145.524.000	131.234.557	96	90
11.	Transferi iz Proračuna FBiH doznačeni u tekućoj za prethodnu godinu i pokriće gubitka - ukupno (12.1. + 12.2.-12.3)	18.375.000		12.881.999	70	
11.1.	Doznačena sredstva transfera iz Proračuna FBiH za financiranje programa federalnog fonda solidarnosti iz 2014.g.	18.375.000	0	12.208.333		
11.2.	Doznačena sredstva iz Proračuna FBiH za pokriće dijela gubitka federalnog fonda solidarnosti iz 2011.g., suglasno aktu FMZ br.07-14-7031/14 od 27.10.2014.g.		4.000.000	1.666.666		
11.3.	Povrat više uplaćenih sredstava iz Proračuna FBiH na temelju namjenskog transfera za provođenje programa obvezatne imunizacije u FBiH	0	0	993.000		

U nastavku izvješća dana su kratka obrazloženja za prihode Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja ostvarene u razdoblju I-XII 2015. godine.

2.1. Prihodi od poreza

Prihode od poreza čine:

- prihodi od doprinosa za obvezatno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH;
- prihodi od posebnog dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje detaširanih djelatnika u inozemstvu.

U razdoblju I-XII 2015. godine ostvareni prihodi od doprinosa za obvezatno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH iznosili su 116.776.620 KM.

Ovi prihodi sastoje se od:

- prihoda temeljem doprinosa za obvezatno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH u iznosu od 114.099.990 KM i
- sredstava ostvarenih od doprinosa ino osiguranika (paušali), po međunarodnim sporazumima, koji ostvaruju prava na zdravstvenu zaštitu na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti, u iznosu od 2.676.630 KM.

- ostali prihodi financijske i nematerijalne imovine u iznosu od 1.711.047 KM, koji se odnose na prihode temeljem financijskog rabata od strane dobavljača - isporučioца lijekova;
- prihodi temeljem naplate bankovnog jamstva u iznosu od 11.322 KM

2.3. Prihodi od imovine

U 2015. godini prihodi od imovine su iznosili 3.270 KM i odnose se na kamate ostvarene temeljem sredstava po viđenju na transakcijskim računima kod banaka.

2.4. Prihodi iz Proračuna Federacije BiH

Prihodi iz Proračuna u 2015. godini ostvareni su iznosu od 11.500.000 KM što je za 59% ili 16.500.000 KM manje u omjeru na planirane u 2015. godini.

Prihodi iz Proračuna u 2015. godini su ostvareni temeljem namjenskih transfera za:

- za provođenje programa federalnog fonda solidarnosti u iznosu od 10.833.333 KM;
- namjenskih sredstava za liječenje povratnika iz FBiH u RS u iznosu od 666.667 KM.

Pored sredstava iz Proračuna Federacije BiH koji su planirani Budžetom za 2015. godinu, u tijeku 2015. godine su doznačena sredstva koja se odnose na:

-Obveze Proračuna Federacije BiH iz 2014 prema Federalnom zavodu osiguranja i reosiguranja u iznosu od 11.215.333 KM koja su, neposredno po izvršenoj uplati, usmjerena za pokriće gubitka iskazanog po Godišnjem obračunu za 2014. godinu, suglasno Odluci Upravnog odbora broj: 02/V-01-1-643-1/14 od 28.02.2014. godine, tako da su obveze temeljem manje uplaćenih sredstava iz Proračuna FBiH za 2014. godinu u cijelosti izmirene.

-sredstva iz Proračuna Federacije BiH za pokriće dijela gubitka federalnog fonda solidarnosti iz 2011.godine, suglasno aktu FMZ-a br.07-14-7031/14 od 27.10.2014.godine u iznosu od 1.666.666 KM.

Federalni zavod osiguranja i reosiguranja je izvršio povrat nerealiziranog namjenskog transfera za nabavku cjepiva za 2014. godinu u iznosu od 993.000 KM, a na zahtjev Federalnog ministarstva financija.

Detaljna obrazloženja o visini planiranih i ostvarenih prihoda iz Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine dana su u Izvješću o ostvarenju Financijskog plana federalnog fonda solidarnosti za 2015. godinu.

2.5. Prihodi od donacija

Prihodi od donacija u 2015. godini iskazani su u ukupnoj vrijednosti od 65.546 KM odnose se na donacije od strane dobavljača isporučioца lijekova.

Ukupno ostvareni prihodi od doprinosa u 2015. godini veći su za 2% ili 2.013.019 KM od ostvarenih prihoda u 2014. godini, kao i 2.276.620 KM od planiranih za 2015. godinu. Detaljnija obrazloženja prihoda od doprinosa za obvezatno zdravstveno osiguranje dana su u Izvješću o izvršenju Financijskog plana federalnog fonda solidarnosti za 2015. godinu.

Prihodi od doprinosa za zdravstvenu zaštitu djelatnika na privremenom radu u inozemstvu (u daljem tekstu: detaširani djelatnici) ostvaruju se suglasno Odluci o utvrđivanju posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenika na radu u inozemstvu ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 74/08, od 24.11.2008. godine). Suglasno navedenoj odluci, od ukupnog iznosa naplaćenih sredstava od doprinosa za zdravstvenu zaštitu detaširanih djelatnika u prihode se uključuju sredstva u visini iskazanih rashoda za zdravstvenu zaštitu detaširanih djelatnika, 3% za rad Stručne službe federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja i 10% za obvezne pričuve koje služe za izmirenje obveza po fakturama koje se ispostavljaju sa zakašnjenjem. Preostala naplaćena sredstva se vraćaju poslodavcima ili se uz suglasnost poslodavaca tretiraju kao akontativna uplata za iduću godinu.

Ukupno naplaćena sredstva temeljem doprinosa za zdravstvenu zaštitu djelatnika na privremenom radu u inozemstvu u 2015. godini iznosila su 1.470.808 KM.

Od ukupnog iznosa naplaćenih sredstava od poslodavca temeljem ovog doprinosa, u prihode Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja izdvojena su sredstva u ukupnom iznosu od 1.063.426 KM, od čega za:

- financiranje zdravstvene zaštite detaširanih djelatnika u inozemstvu u iznosu od 872.221 KM;
- obvezne pričuve detaširanih djelatnika u iznosu od 147.081 KM, koja su namijenjena za pokriće eventualnih troškova zdravstvene zaštite detaširanih djelatnika, za koje se sa zakašnjenjem ispostavljaju fakture;
- za financiranje Stručne službe za 2015. godinu u iznosu 44.124 KM.

Preostala naplaćena sredstva u iznosu od 407.382 KM će se vratiti poslodavcima ili uz njihovu suglasnost tretirati kao akontativna uplata za 2016. godinu.

2.2. Neporezni prihodi

Neporezni prihodi ostvareni su u ukupnom iznosu od 2.027.059 KM, od čega:

- prihodi po Sporazumu o financiranju djelatnosti Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja u iznosu od 40.400 KM;
- prihodi od naplaćenih sredstva od zdravstvenih ustanova za iskazane manjkove lijekova i medicinskog materijala i otpis lijekova sa proteklim rokom uporabe po popisu na dan 31.12.2015. godine, u ukupnom iznosu od 19.198 KM;
- prihodi od uplata za izvršene usluge dijalize za ino osiguranike u zdravstvenim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine, iskazane u iznosu 245.092 KM;

2.6 Ostali prihodi

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 6.976 KM, a odnose se na naplaćena sredstva od otkupa tenderske dokumentacije, temeljem rada čajne kuhinje u Federalnom zavodu osiguranja i reosiguranja i refundacije za bolovanje preko 42 dana.

Ovi prihodi su iskazani u prihodima Stručne službe.

3. RASHODI FEDERALNOG ZAVODA OSIGURANJA I REOSIGURANJA

Ukupni rashodi Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja u razdoblju I-XII 2015. godine su iznosili 141.684.664 KM. Ukupni rashodi su manji za 3% u omjeru na planirane za 2015. godinu, a za 1% u omjeru na iskazane rashode u 2014. godini.

Izvršenje finansijskog plana rashoda iskazano je po namjenama, prema ekonomskoj klasifikaciji propisanoj Kontnim planom za proračunske korisnike, a koji se primjenjuje i na izvanproračunske fondove.

Rashodi Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja, koji uključuju rashode federalnog fonda solidarnosti, Stručne službe Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja i rashode za zdravstvenu zaštitu detaširanih djelatnika iskazani su zbirno u Tablici 2., koja slijedi.

Tablica 2.

R. br.	Konto	Stavka	Ostvareno 2014.	Planirano 2015.	Ostvareno 2015.	Index 7 (6/4)	Index 8 (6/5)
1	2	3	4	5	6		
1	611000	Ukupno plaće i naknade troškova zaposlenih (1 do 9)	1.834.861	1.932.000	1.836.897	100	95
2	611100	Bruto plaće zaposlenih	1.599.803	1.650.000	1.584.270	99	96
3	611211	Naknade troškova prijevoza na posao i sa posla	26.553	29.000	26.235	99	90
4	611221	Naknade za topli obrok	113.820	115.000	109.200	96	95
5	611224	Naknade za regres za godišnji odmor	0	20.000	19.159		
6	611225	Otpremnine zbog odlaska u mirovinu	5.368	6.000	0		0
7	611226	Jubilarne nagrade	9.801	10.000	9.776	100	98
8	611227	Pomoći u slučaju smrti i teže invalidnosti	2.517	12.000	11.400	453	95
9	611400	Troškovi naknada za članove UV	76.999	90.000	76.857	100	85
10	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	167.610	174.000	166.043	99	95
11	613000	Izdaci za materijal i usluge (12+13+14+15+19+22+23+24)	141.697.266	143.418.000	139.681.724	99	97
12	613100	Putni troškovi	20.989	30.000	28.636	136	95
13	613200	Izdaci za energiju	46.122	62.000	42.248	92	68
14	613300	Izdaci za komunalne usluge	55.617	60.000	56.906	102	95
15	613400	Nabavka materijala (16+17+18)	81.609.428	76.129.000	75.748.564	93	100
16	613410	Administrativni materijal	31.248	35.000	17.925	57	51
17	613420	Medicinski materijal	18.113.847	16.700.000	16.574.212	92	99
18	613421	Lijekovi	63.464.333	59.394.000	59.156.427	93	100
19	613500	Izdaci za usluge prijevoza i gorivo (20+21)	1.516.904	1.508.000	1.473.236	97	98

20	613112	Usluge prijevoza i gorivo Stručne službe	4.519	6.000	3.856	85	48
21	613191	Prijevoz na kemijskoj platformi	1.512.385	1.500.000	1.469.380	97	98
22	613700	Izdaci za tekuće održavanje	37.235	32.000	20.910	56	65
23	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	64.679	69.000	61.054	94	88
24	613900	Ugovorene i druge posebne usluge (25+26+27)	58.346.292	65.528.000	62.250.170	107	95
25	613930	Izdaci za stručnu službu	72.528	94.000	80.200	111	85
26	613990	Ostale nespomenute usluge i dažbine	197.438	491.000	483.753	246	99
27	613940	Zdravstvene usluge (28+29)	58.076.326	64.943.000	61.686.217	106	95
28	613946	Usluge bolničke zdravstvene zaštite	51.409.817	53.528.000	51.665.879	100	97
29	613948	Usluge liječenja u inozemstvu	6.666.509	11.415.000	10.020.338	150	88
30		UKUPNO TEKUĆI RASHODI (1+10+11)	143.699.737	145.524.000	141.684.664	99	97
31		Obvezatne pričuve za zdr.zaštitu det. djelatnika	134.865	150.000	147.081	109	98
32		Kapitalni izdaci	61.222	65.000	61.260	100	94
33		UKUPNO RASHODI, OBVEZATNE PRIČUVE ZA ZDR.ZAŠ.DET.DJELATNIKA I KAPITALNI IZDACI (30+31+32)	143.895.824	145.739.000	141.893.004	99	97
34		Pokriće gubitka federalnog fonda solidarnosti iz 2011.g. na teret Proračuna FBiH suglasno aktu FMZ br.07-14-7031/14 od 27.10.2014.g.		4.000.000	1.666.666		
35		FINANCIJSKI REZULTAT	6.654.520		10.450.107		

U nastavku izvješća daju se kratka obrazloženja za rashode Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja ostvarene u razdoblju I-XII 2015. godine.

U stavkama is казаним на kontu 611000, 612000, 613100, 613200, 613300, 613410, 613112, 613700 i 613930 is казани su rashodi koji se u cijelini odnose na troškove Stručne službe i isti su detaljno elaborirani u Izvješću o izvršenju Finansijskog plana Stručne službe Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja za 2015. godinu.

Na kontu 613400-nabava materijala, is казani su troškovi temeljem administrativnog materijala u iznosu od 17.925 KM (analitički konto 613410) i odnose se na troškove Stručne službe. U okviru analitičkog konta 613420 is казani su troškovi medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 16.574.212 KM, a na kontu 613421 troškovi lijekova u iznosu od 59.156.427 KM, a isti se odnose se na rashode federalnog fonda solidarnosti.

Rashodi za usluge prijevoza i goriva su is казani na kontu 613500 u ukupnom iznosu od 1.473.236 KM od čega se na prijevoz bolesnika na dijalizu odnosi 1.469.380 KM što predstavlja trošak federalnog fonda solidarnosti, a 3.856 KM na usluge prijevoza i goriva u funkciji Stručne službe Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja.

Na kontu 613800 su is казani troškovi osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa u iznosu od 61.054 KM. Dio ovih troškova u iznosu od 32.933 KM is казan je u okviru ostalih rashoda federalnog fonda solidarnosti, u skladu sa Odlukom o kriterijima i načinu korištenja sredstava fonda solidarnosti, a iznos od 28.121 KM je is казan u rashodima Stručne službe.

Na kontu 613990 is казani su rashodi za ostale nespomenute usluge i dažbine u iznosu od 483.753 KM, a koje se odnose na: troškove rada povjerenstava za federalni fond solidarnosti, troškove raspisivanja tendera za nabavku lijekova i medicinskog materijala za federalni fond solidarnosti, presude Općinskog suda u Sarajevu br. 65-0-P-052175-08-P od

20.02.2009. godine temeljem duga iz 2005 i 2006.godine, a koji se odnose na nabavku trakica za šećer i Rješenja Ureda za razmatranje žalbi BiH i Projekta kemo spre-a-seta za kemostazu kod pacijenata sa akutnim gastroinstestinalnim krvarenjem i Projekta nutritivna potpora za tumorsku kaheksiju za pacijente sa upalnim bolestima crijeva.

U okviru konta 613940 iskazani su rashodi za zdravstvene usluge u ukupnom iznosu od 61.686.217 KM, od kojih se na bolničko liječenje u zdravstvenim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine odnosi 51.665.879 KM, a na troškove liječenja u inozemstvu u iznosu od 10.020.338 KM.

Od ukupnih troškova za liječenje u inozemstvu, troškovi za zdravstvenu zaštitu detaširanih djelatnika iznose 872.221 KM, a troškovi liječenja koji se financiraju na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti 9.148.117 KM.

Liječenje u inozemstvu na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti se odnosi na liječenje oboljelih u skladu sa Pravilnikom o uvjetima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inozemstvo („Sl. novine Federacije BiH“, br.93/13 i 102/15), kojim je definiran sadržaj oboljenja i troškovi, a što je detaljnije opisano u Izvješću o izvršenju finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti.

4. KAPITALNI IZDACI

Kapitalni izdaci u 2015. godini iznosili su ukupno 61.260 KM. Detaljnija obrazloženja sa struktukom kapitalnih izdataka u 2015.godini dana su u Izvješću Stručne službe za 2015.godinu.

5. OBVEZNE PRIČUVE ZA ZDRAVSTVENU ZAŠТИTU DETAŠIRANIH DJELATNIKA

U Skladu sa Odlukom o utvrđivanju posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenika na radu u inozemstvu ("Sl. novine Federacije BiH", broj 74/08) u pričuve za zdravstvenu zaštitu detaširanih djelatnika iz ukupnog iznosa naplaćenih sredstava od doprinosa za zdravstvenu zaštitu detaširanih djelatnika izdvojeno 10% ili 147.081 KM.

6. FINANSIJSKI REZULTAT

Federalni zavod osiguranja i reosiguranja u 2015. godini je iskazao slijedeći finansijski rezultat:

Prihodi	131.234.557 KM
Rashodi.....	141.684.664 KM
Višak rashoda nad prihodima.....	10.450.107 KM

Iskazani višak rashoda nad prihodima u iznosu od 10.450.107 KM se u cijelini odnosi na federalni fond solidarnosti, zbog manje doznačenih sredstava iz Proračuna Federacije BiH u omjeru na planirana i odobrena sredstva za 2015. godinu.

U 2015. godini iz Proračuna Federacije BiH doznačena su sredstva u iznosu od 11.500.000 KM, što je za 16.500.000 KM manje od planiranog i odobrenog u Proračunu FBiH za 2015. godinu.

Iskazani višak rashoda nad prihodima je manji od iznosa nedoznačenih sredstava iz Proračuna Federacije BiH.

Detaljna obrazloženja dana su u Izvješću o izvršenju finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti.

ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

A N E X   I

Sarajevo, veljača 2016. godine

ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

**IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU FINANCIJSKOG PLANA
FEDERALNOG FONDA SOLIDARNOSTI ZA 2015. GODINU**

Sarajevo, veljača 2016. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	1
2.	AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA OSIGURANJA I REOSIGURANJA U 2015. GODINI..	2
2.1.	Donošenje Financijskog plana i Rebalansa finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti i Programa zdravstvene zaštite za 2015. godinu	2
2.2.	Rad stručnih povjerenstava u funkciji provođenja Programa zdravstvene zaštite koji se financira sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2015. godini.....	3
2.3.	Aktivnosti Upravnog vijeća i Stručne službe Zavoda u funkciji provođenja i unapređenja programa federalne solidarnosti	5
2.4.	Provođenje postupaka za nabavku lijekova i medicinskih materijala i pružanje zdravstvenih usluga koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti, u 2015. godini	7
3.	P R I H O D I	9
4.	R A S H O D I	12
4.1.	Prioritetni federalni programi zdravstvene zaštite	17
4.1.1.	Kronična hemodializa, akutna i peritonealna dijaliza, prijevoz na hemodializu.....	17
4.1.2.	Radioterapija kod malignih oboljenja	18
4.1.3.	Citostatici20	
4.1.4.	Ugradnja kohlearnog implantata kod djece.....	23
4.1.5.	Preventivni programi i programi unapređenja zdravlja djece.....	23
4.1.6.	Program testiranja novorođenačkog skrininga na kongenitalni hipotireoidizam, fenilketonuriju i adrenalnu hiperplasiju.....	24
4.1.7.	Sufinanciranje u nabavci lijekova iz skupine imunostimulativa, sufinciranje u dijagnostici i liječenju od hepatitisa C, hepatitisa B i multiple skleroze	26
4.1.8.	Program humane reprodukcije osoba sa invaliditetom	29
4.2.	Prioritetni najsloženiji oblici zdravstvene zaštite.....	29
4.2.1.	Kardiologija i kardiovaskularna medicina	29
4.2.2.	Neurokirurgija.....	31
4.2.3.	Ortopedija i traumatologija	32
4.2.4.	Torakohirurgija.....	33
4.2.5.	Transplantologija	33
4.2.6.	Nuklearna medicina	35
4.2.7.	Usluge PET/CT	35
4.2.8.	Vaskularna kirurgija i invazivno-interventne dijagnostičko-terapijske procedure na krvnim žilama.....	36
4.2.9.	Najsloženiji oblici zdravstvene zaštite iz oblasti urologije	37
4.2.10.	Liječenje Chronove bolesti.....	37
4.3.	Programi liječenja u inozemstvu	38
4.4.	Ostali rashodi u funkciji provođenja programa federalne solidarnosti.....	41
4.5.	Programi koji se financiraju namjenskim sredstvima iz Proračuna FBiH	41
4.5.1.	Bolničko liječenje povratnika iz Federacije BiH u općine u R Srpskoj.....	41
4.5.2.	Unapređenje Programa imunizacije djece protiv zaraznih bolesti	42
5.	FINANSIJSKI REZULTAT	43
6.	ZAKLJUČNA RAZMATRANJA.....	43
7.	PRIVITCI	46

Izvješće o izvršenju finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti za 2015. godinu

1. Uvod

U skladu sa odredbama Zakona o proračunima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15 i 102/15), odredbama Zakona o izvršavanju Proračuna Federacije BiH za 2015. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 25/15), odredbama Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu Proračuna u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 69/14 i 14/15), odredbama članka 100 i članka 104 Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 07/02, 70/08 i 48/11), Odluci o utvrđivanju Osnovnog paketa zdravstvenih prava ("Službene novine Federacije BiH", br. 21/09) i Odluci o kriterijima i načinu korištenja sredstava Fonda solidarnosti Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/02 i 11/05), Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalni zavod osiguranja i reosiguranja) je izradio Izvješće o izvršenju finansijskog plana Fonda solidarnosti Federacije BiH, za 2015. godinu.

U Izvješću o izvršenju Finansijskog plana Fonda solidarnosti Federacije BiH za 2015. godinu (u daljem tekstu: federalni fond solidarnosti), prezentiraju se podaci i pokazatelji o poslovanju federalnog fonda solidarnosti kao i informacije o aktivnostima koje su provedene u tijeku 2015. godine, a koje se odnose na realizaciju programa federalnog fonda solidarnosti.

Prezentiranim podacima i informacijama osigurava se potpun uvid u cijelokupno poslovanje federalnog fonda solidarnosti kako po pitanju prikupljanja sredstava, tako i potrošnje koja se iskazuje visinom troškova po programima (lijekovi i zdravstvene usluge), te po zdravstvenim ustanovama koje provode programe i kantonima-županijama kojima pripadaju liječeni pacijenti - osigurane osobe.

U cilju osiguranja uvjeta za nesmetano funkcioniranje i poslovanje federalnog fonda solidarnosti u 2015. godini, Stručna služba je provela sve potrebne pripremne radnje i aktivnosti, a kao najznačajnije ističu se sljedeće:

- Donošenje Programa zdravstvene zaštite sa Planom opsega zdravstvenih usluga koji se financira sredstvima federalnog fonda solidarnosti za 2015. godinu;
- Donošenje Finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti za 2015. godinu i Rebalansa finansijskog plana za 2015. godinu;
- Donošenje su izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima i postupku upućivanja osiguranih osoba na liječenje u inozemstvo;
- Rad stručnih i ostalih povjerenstava u funkciji provođenja Programa zdravstvene zaštite federalnog fonda solidarnosti u 2015. godini;
- Praćenje primjene stručno-medicinskih uputa za korištenje lijekova i pružanje zdravstvenih usluga koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti;

- Aktivnosti Upravnog vijeća i Stručne službe Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja provedene u cilju realizacije Programa zdravstvene zaštite koji se financira sredstvima federalnog fonda solidarnosti, za 2015. godinu;
- Praćenje izvršenja planiranog i ugovorenog opsega zdravstvenih usluga i programa koji se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2015. godini, izrada mjesecnih izvješća o izvršenom opsegu usluga, iskazanim prekoračenjima u odnosu na ugovoreni opseg usluga;
- Izrada kvartalnih finansijskih izvješća o izvršenju federalnog fonda solidarnosti i kvartalnih izvješća o utrošku sredstava transfera iz Proračuna Federacije BiH;
- Utvrđivanje cijena zdravstvenih usluga koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti;
- Provođenje postupaka javnih nabavki i nabava lijekova i potrošnih medicinskih materijala;
- Praćenje ostvarivanja prihoda od doprinosa iz obvezatnog zdravstvenog osiguranja.

2. Aktivnosti Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja u 2015. godini

2.1. Donošenje Financijskog plana i Rebalansa financijskog plana federalnog fonda solidarnosti i Programa zdravstvene zaštite za 2015. godinu

Aktivnosti vezane za donošenje Financijskog plana federalnog fonda solidarnosti za 2015. godinu i Programa zdravstvene zaštite za 2015. godinu provedene su u fazama kako slijedi:

- Financijski plan za 2015. godinu je donesen u rujnu 2014. godine i usvojen na sjednici Upravnog vijeća Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja od 29.09.2014. godine i uz prethodnu suglasnost Federalnog ministarstva financija (Akt br. 06-14-6544/14 od 28.10.2014. godine), usvojen je na žurnoj sjednici Vlade Federacije BiH, Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH održanoj 31.03.2015. godine;
- Na temelju ovog Programa proveden je postupak pregovora sa zdravstvenim ustanovama za zaključivanje ugovora o pružanju zdravstvenih usluga u 2015. godini;
- Rebalans financijskog plana za 2015. godinu donesen je i usvojen na sjednici Upravnog vijeća od 03.11.2015. godine. Suglasnost na Rebalans financijskog plana za 2015. godinu dalo je Federalno ministarstvo financija svojim aktom br. 06-14-3-7403/15 od 07.12.2015. godine, a Vlada FBiH je uputila Rebalans financijskog plana Parlamentu FBiH (Akt broj: 03-14-1265/2015 od 30.12.2015. godine) koji je usvojen na sjednici Doma naroda Parlamenta Federacije BiH održanoj 29.12.2015. godine i na sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH održanoj 22.12.2015. godine.

Rebalans financijskog plana federalnog fonda solidarnosti izrađen je na temelju podataka o ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima za period I-VIII 2015. godine i procjene izvršenja do kraja 2015. godine, na temelju kojih je evidentirano povećanje prihoda u odnosu na planirane, a u izvršenju rashoda su iskazana odstupanja u određenim programima (povećanje ili smanjenje u odnosu na planirane). Zbog iskazanih odstupanja u izvršenju rashoda za pojedine programe, izvršene su izmjene opsega usluga za 2015. godinu.

Po Rebalansu financijskog plana, ukupni prihodi su povećani za 2.912.000 KM ili 2% u odnosu na planirane za 2015. godinu, dok su raspoloživi prihodi za financiranje federalnog fonda solidarnosti povećani za 2.980.250 KM, iz razloga što je smanjen iznos sredstava koji se izdvaja za Stručnu službu za 68.250 KM u odnosu na planirane. Povećanje prihoda je izvršeno od doprinosu za obvezatno zdravstveno osiguranje u FBiH za 1,2 mil KM, ostalih prihoda za 2.000 KM, a planirani su i prihodi od financijskog rabata u iznosu od 1.711.000 KM i prihodi od donacija za lijekove u iznosu od 16.000 KM koji nisu bili planirani u Financijskom planu.

Smanjenje prihoda je izvršeno kod prihoda od kamata za 15.000 KM zbog nelikvidnosti koja je uzrokovana nedoznačavanjem sredstava odobrenih Budžetom Federacije BiH u 2015. godini.

Prihodi iz Proračuna Federacije BiH po Rebalansu iskazani su u visini planiranih u Financijskom planu.

Pored planiranih prihoda iz Proračuna Federacije BiH za financiranje federalnog fonda solidarnosti i namjenskih transfera, Financijskim planom i Rebalansom federalnog fonda solidarnosti planirana su sredstva iz Proračuna Federacije BiH u iznosu od 4.000.000 KM na ime pokrića dijela gubitka iz 2011. godine, a suglasno Zaključku Vlade Federacije BiH br.483/2014 od 20.03.2014. godine, a što je planirano i Budžetom Federacije BiH za 2015. godinu.

Ukupni rashodi su povećani za isti iznos za koji su povećani i prihodi. Rashodi za zdravstvene usluge po Rebalansu su u većini programa zadržani na razini planiranih, osim za usluge prijevoza na dijalizu, ugradnje kohlearnog implantata kod djece, transplantologije i invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura na krvnim žilama.

Rashodi su povećani i u stawkama lijekova, i to za: citostatike, lijekove za HIV/AIDS, palivizumab, lijekove za hemofiliju i humane imunoglobuline, lijekove za Hepatitis C i B, lijekove za liječenje multiple skleroze, imunosupresive i lijekove za liječenje Chronove bolesti iz razloga što je povećan broj pacijenata koji u terapiji koriste navedene lijekove.

2.2. Rad stručnih povjerenstava u funkciji provođenja Programa zdravstvene zaštite koji se financira sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2015. godini

Prava osiguranih osoba na zdravstvene usluge, lijekove i programe koji se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti definirana su Programom zdravstvene

zaštite za 2015. godinu. Za ostvarivanje prava utvrđenih Programom zdravstvene zaštite, suglasnosti za upućivanje na liječenje na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti izdaju nadležna stručna povjerenstva imenovana od strane Federalnog ministarstva zdravstva i Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja.

Za pružanje zdravstvenih usluga i korištenje lijekova na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti u 2015. godini, suglasnost su izdavača slijedeća povjerenstva:

- Povjerenstva za liječenje osiguranih osoba Federacije BiH imenovana pri kantonalnim-županijskim zavodima zdravstvenog osiguranja;
- Povjerenstvo za liječenje oboljelih od hepatitisa C, hepatitisa B i Chronove bolesti;
- Povjerenstvo za liječenje oboljelih od multipla skleroze;
- Povjerenstvo za liječenje imunosupresivima;
- Povjerenstva za liječenje citostaticima sa posebnim režimom propisivanja;
- Povjerenstvo za ugradnju kohlearnog implantata kod djece i
- Povjerenstvo za upućivanje na liječenje u inozemstvo.

Izdavanje suglasnosti za ostvarivanje prava na usluge i lijekove iz programa federalnog fonda solidarnosti vrši se u skladu sa uputama donesenim od strane Federalnog ministarstva zdravstva i Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja.

U nastavku teksta daje se kratak osvrt na rad povjerenstava u 2015. godini

Povjerenstva za izdavanje suglasnosti za liječenje osiguranih osoba Federacije BiH na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti u 2015. godini, imenovana pri kantonalnim-županijskim zavodima zdravstvenog osiguranja, izdaju suglasnosti pacijentima-osiguranim licima na temelju Upute o načinu i postupku izdavanja suglasnosti za liječenje osiguranih osoba Federacije BiH na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti. U 2015. godini ova povjerenstva izdala su ukupno su ukupno 20.053 suglasnosti. U ovom broju nisu uključeni pacijenti kojima suglasnost izdaju posebna stručna povjerenstva u Federalnom zavodu osiguranja i reosiguranja kao ni pacijenti na dijaliznom tretmanu jer je Programom zdravstvene zaštite utvrđena obveza da se svim pacijentima sa bubrežnom insuficijencijom osigura dijalizni tretman, tako da se ovi pacijenti automatski uključuju u dijalizni tretman nakon uspostavljene indikacije za dijalizu.

Promatrano po kantonima-županijama najveći broj izdanih suglasnosti se odnosi na osigurane osobe iz Kantona Sarajevo, potom Tuzlanskog, Zeničko-dobojskog, Hercegovačko-neretvanskog, Unsko-sanskog kantona itd.

Od ukupnog broja izdanih suglasnosti najveći broj od 39 % se odnosi na UKC Sarajevo, 23% za UKC Tuzla, 16% za SKB Mostar, 11% za Centar za srce BH Tuzla i 11% za ostale zdravstvene ustanove u Federaciji BiH.

Povjerenstvo za liječenje oboljelih od hepatitisa C i težih oblika hepatitisa B, suglasno Uputi Federalnog ministarstva zdravstva za provođenje dijagnostike i liječenja hepatitisa C i hepatitisa B, a na temelju medicinske dokumentacije nadležne zdravstvene ustanove, cijeni opravdanost i izdaje suglasnost za dijagnostiku i liječenje oboljelih od hepatitisa C i hepatitisa B.

U tijeku 2015. godine od strane ovog povjerenstva izdane su suglasnosti za liječenje za 113 pacijenata koji su započeli liječenje u 2015. godini, od čega se za oboljele od Hepatitisa B odnosi 61, a za oboljele od Hepatitisa C 52 suglasnosti.

Povjerenstvo za izdavanje suglasnosti u svrhu uključivanja na terapiju oboljelih od Chronove bolesti u 2015. godini izdalo je suglasnosti za 22 pacijenta koji su započeli liječenje u 2015. godini.

Povjerenstvo za izdavanje suglasnosti za liječenje oboljelih od multipla skleroze, osiguranim licima-pacijentima oboljelim od multipla skleroze, na temelju zahtjeva i medicinske dokumentacije nadležne zdravstvene ustanove, a u skladu sa Uputom Federalnog ministarstva zdravstva za provođenje liječenja multipla skleroze i Doktrinarnim pristupom u liječenju multiple skleroze, izdaje suglasnost za terapiju.

Nakon teškoća u radu ovog povjerenstva u 2014. godini, povjerenstvo je u tijeku 2015. godine nastavilo sa radom i izdalo je suglasnosti za liječenje za 13 pacijenata koji su započeli liječenje u 2015. godini.

Sa 31.12.2015. godine na Listi čekanja je evidentirano 228 pacijenata.

Povjerenstvo za izdavanje suglasnosti za liječenje imunosupresivima je izdavalo suglasnost za liječenje imunosupresivima pacijentima kojima je izvršena transplantacija organa na temelju medicinske dokumentacije nadležnih kliničkih ustanova, a u skladu sa Uputom Federalnog ministarstva zdravstva za liječenje imunosupresivima nakon transplantacije organa. Terapija imunosupresivima se propisuje trajno, osim u slučajevima kada se iz medicinskih ili drugih opravdanih razloga terapija obustavlja.

U tijeku 2015. godine od strane ovog povjerenstva za uključivanje na imunosupresivnu terapiju izdane su suglasnosti za 40 pacijenata koji su započeli liječenje u 2015. godini.

Povjerenstvo za izdavanje suglasnosti za liječenje citostaticima sa posebnim režimom propisivanja imenovana su od strane Federalnog ministarstva zdravstva, a suglasnosti se izdaju u skladu sa Doktrinarnim pristupom u liječenju novotvorina ovom skupinom lijekova.

U 2015. godini izdane su suglasnosti za novouvedenih 476 pacijenata, od čega najveći broj izdanih suglasnosti od 128 odnosi se na Trastuzumab (Herceptin), 116 Rituximab (Mapthera), 63 Temozolomid (Temodal), 42 Bevacizumab (Avastin), 25 za Imatinib mesilat (Glivec), 25 za Pemetreksed (Alimta), 25 za Sunitinib (Sutent), a 52 na ostale citotastike sa posebnim režimom.

Povjerenstvo za odobravanje upućivanja osiguranih osoba na liječenje u inozemstvo imenovano je od strane Federalnog ministarstva zdravstva. Ovo povjerenstvo u 2015. odobrilo je 410 prijedloga, od čega je 297 za liječenje, a 113 za kontrolne preglede. Odobreni prijedlozi liječenja i kontrolnih pregleda odnose se na 310 pacijenata.

2.3. Aktivnosti Upravnog vijeća i Stručne službe Zavoda u funkciji provođenja i unapređenja programa federalne solidarnosti

U cilju osiguravanja uvjeta za izvršenje Programa zdravstvene zaštite koji se financira sredstvima federalnog fonda solidarnosti, Upravni vijeće i Stručna služba Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja su u tijeku 2015. godine, pored aktivnosti vezanih za donošenje Financijskog plana federalnog fonda solidarnosti, a koje su opisane u točki 2.1., poduzimali brojne aktivnosti, od kojih kao najznačajnije ističemo slijedeće:

- Donesen je Program zdravstvene zaštite koji se financira sredstvima federalnog fonda za period 01.01-31.12.2015. godine sa Planom opsega usluga, te su pravovremeno pokrenute aktivnosti za zaključivanje ugovora o pružanju zdravstvenih usluga i provođenju programa koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti za 2015. godinu. Sa zdravstvenim ustanovama je proveden postupak pregovora i zaključeni su ugovori o pružanju zdravstvenih usluga u 2015. godini sa svim zdravstvenim ustanovama koje pružaju usluge iz programa federalne solidarnosti sa primjenom od 01.01.2015. godine.
- Donesen je pravovremeno Plan javnih nabavki za programe federalnog fonda solidarnosti i provedeni su postupci javnih nabavki za nabavku lijekova, medicinskih materijala i pružanje zdravstvenih usluga u rokovima utvrđenim ovim Planom.
- Stručna služba Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja je kontinuirano tijekom 2015. godine pratila i analizirala pružanje planiranog i ugovorenog sadržaja i opsega zdravstvenih usluga i programa te troškova za izvršene usluge i utroške lijekova. Opseg izvršenih zdravstvenih usluga i troškovi za izvršene zdravstvene usluge i programe, analizirani su po zdravstvenim ustanovama i kantonima-županijama, te pojedinim vrstama oboljenja. O provođenju programa zdravstvene zaštite i izvršenju Financijskog plana sačinjavani su izvješća i analize. U slučajevima kada su evidentirana prekoračenja u izvršenju ugovorenog opsega usluga i planiranih rashoda, zdravstvenim ustanovama su upućivana upozorenja o obvezi pridržavanja ugovorenog opsega usluga, te vraćane fakture za izvršene usluge iznad ugovorenog opsega.
- Urađena su izvješća o izvršenju Financijskog plana federalnog fonda solidarnosti za period I-VI 2015. godine koji su razmatrani na Upravnom vijeću Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja i dostavljeni su Federalnom ministarstvu zdravstva.
- Izrađeni su kvartalns izvješća o utrošku transfera iz Proračuna Federacije BiH, za federalni fond solidarnosti odobrenih u Proračunu Federacije BiH za 2015. godinu, suglasno Odluci Vlade Federacije BiH o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava transfera za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2015. godinu i to za period I-VI i I-IX 2015. godine. Izvješće za period I-III 2015. godine nije izrađen iz razloga što je Vlada Federacije BiH usvojila Program utroška za 2015. godinu u rujnu 2015. godine.

Izvješće za period I-XII 2015. godine će se uraditi nakon usvajanja Godišnjeg obračuna za 2015. godinu. Izvješća su dostavljana Federalnom ministarstvu zdravstva.

- U tijeku 2015. godine započete su aktivnosti na izradi kalkulacija cijena dječje kardiokirurgije i usluga elektrofiziologije.
- U 2015. godini kontinuirano su provođene mjere na praćenju potrošnje i korištenje lijekova sa Liste, posebno lijekova sa posebnim režimom propisivanja i poduzimane mjere sa ciljem usklađivanja potrošnje sa raspoloživim i planiranim sredstvima.

2.4. Provodenje postupaka za nabavku lijekova i medicinskih materijala i pružanje zdravstvenih usluga koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti, u 2015. godini

Federalni zavod osiguranja i reosiguranja postupke javnih nabavki u 2015. godini provodio je u skladu sa „starim“ Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 49/04, 19/05, 52/05, 08/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10, 87/13 i 47/14) i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovog zakona, te u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14) i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovog zakona.

Suglasno odredbama navedenih zakona o javnim nabavkama i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovih zakona, odredbama Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava („Službene novine Federacije BiH“, broj: 21/09), odredbama Odluke o listi lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 89/13, 74/14 i 91/14), odredbama Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima („Službeni glasnik BiH“, broj: 58/08), odredbama Pravilnika o medicinskim sredstvima („Službeni glasnik BiH“ broj: 4/10), odredbama Pravilnika o uvjetima za uvoz lijekova koji nemaju dopuštenje za stavljanje u promet u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 23/11), odredbama Pravilnika o uvjetima glede prostora, kadra i medicinsko tehničke opreme za osnivanje i organizaciju rada zdravstvenih ustanova koje obavljaju djelatnost dijalize („Službene novine Federacije BiH“, br. 89/11 i 101/14) i odredbama Plana javnih nabavki koje se financiraju iz sredstava federalnog fonda solidarnosti za 2015. godinu, br. 02/I-01-3229-1/14 od 19.12.2014. godine, 02/I-01-1308-1/15 od 22.05.2015. godine i 02/I-01-2829-1/15 od 03.11.2015. godine i Plana javnih nabavki koje se financiraju iz sredstava federalnog fonda solidarnosti za 2016. godinu, broj 02/I-01-2650-1/15 od 16.10.2015. godine te suglasno Planu javnih nabavki koje se financiraju iz sredstava osiguranih za rad stručne službe za 2015. godinu, br. 02/I-01-3230-1/14 od 19.12.2014. godine i 02/I-01-2830-1/15 od 03.11.2015. godine i Planu javnih nabavki koje se financiraju iz sredstava osiguranih za rad stručne službe za 2016. godinu broj 02/I-01-2651-1/15 od 16.10.2015. godine Zavod je, u periodu od 01.01-31.12.2015. godine proveo i završio postupke izbora najuspješnijih ponuđača za nabavku roba i usluga.

Kod provodenja postupaka javnih nabavki Federalni zavod osiguranja i reosiguranja je vodio otvorene postupke javnih nabavki od kojih su neki otvoreni i za međunarodnu konkureniju, okvirne sporazume, postupke dodjele ugovora o

uslugama iz Aneksa II. Dio B Zakona o javnim nabavkama, postupke za dodjelu ugovora male vrijednosti odnosno konkurenntske zahtjeve za dostavu ponuda te izravne sporazume. Kada su postojali uvjeti, suglasno odredbama Zakona o javnim nabavkama, Federalni zavod osiguranja i reosiguranja, kao Ugovorni organ vodio je i pregovaračke postupke bez objavljivanja obavještenja o nabavci (ekskluzivno pravo i postupci zbog dokazivih razloga krajnje hitnosti).

Napominjemo da suglasno odredbi članka 41. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 49/04, 19/05, 52/05, 08/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10, 87/13 i 47/14) za sve postupke javnih nabavki koji su provedeni, dostavljeni su Agenciji za javne nabavke, izvješća o provedenom postupku javne nabavke iz WisPPA elektronskog sustava za dostavu izvješća. Izvješća se nalaze u tenderskoj dokumentaciji pojedinih javnih nabavki. Također, nakon stupanja na snagu Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", br. 39/14) Agenciji su dostavljena odnosno na Portalu javnih nabavki objavljena obavještenja o nabavci, dodjeli ugovora i poništenju postupka javne nabavke (članak 36. Zakona). Sažetak obavještenja, za koja je to Zakonom predviđeno, objavljena su i u "Službenom glasniku BiH". Agenciji su dostavljena odnosno na Portalu javnih nabavki objavljena obavještenja o postupku javne nabavke i to obavještenja o dodjeli ugovora kao i druga izvješća definirana Zakonom (čl. 74. i 75. Zakona).

Stručna služba sačinjava redovita izvješća i informacije o provođenju postupaka javnih nabavki i dostavlja Upravnom vijeću Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja Federacije BiH na razmatranje i usvajanje.

PRIHODI I RASHODI FEDERALNOG FONDA SOLIDARNOSTI OSTVARENI ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12.2015. GODINE

U ovom izvješću prikazani su ostvareni prihodi i rashodi u 2015. godini sa usporednim pokazateljima o planiranim po Rebalansu finansijskog plana (u daljem tekstu Finansijski plan), te ostvarenim u 2014. godini.

3. PRIHODI

Za financiranje zdravstvenih usluga i programa federalnog fonda solidarnosti, u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine ostvareni su ukupni prihodi u iznosu od 130.332.095 KM.

Ukupni prihodi ostvareni u 2015. godini manji su za 10% od prihoda ostvarenih u 2014. godini, a za 4% od planiranih za 2015. godinu, iz razloga nedoznačavanja sredstava iz Proračuna FBiH do kraja 2015. godine.

Pregled ostvarenih prihoda u 2014. godini, planiranih i ostvarenih u 2015. godini prikidan je u idućoj Tablici 1.

Tablica 1

R. br.	PRIHODI	Ostvareno 2014.	Rebalans 2015.	Ostvareno 2015.	Index	Index
1	2	3	4	5	6 (5/3)	7 (5/4)
PRIHODI						
1.1.	DOPRINOS ZA OBVEZNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	114.763.601	114.500.000	116.776.620	102	102
1.1.1.	Prihodi od doprinosova za obvezno zdravstveno osiguranje	110.854.254	112.000.000	114.099.990	103	102
1.1.2.	Doprinos ino osiguranika (paušali), po međunarodnim sporazumima	3.909.347	2.500.000	2.676.630	68	107
1.2.	TRANSFERI IZ PRORAČUNA FBiH ZA 2015.G.	19.291.666	28.000.000	11.500.000	60	41
1.2.1.	Transfer Proračuna za federalni fond solidarnosti - tekući rashodi	15.166.666	26.000.000	10.833.333	71	42
1.2.2.	Transfer Proračuna za federalni fond solidarnosti - namjenska sredstva za nabavku cjepiva za obveznu imunizaciju	2.507.000	0			
1.2.3.	Namjenska sredstva iz Proračuna FBiH za liječenje povratnika u RS	1.618.000	2.000.000	666.667	41	33
1.3.	PRIHODI OD KAMATA	10.254	5.000	3.270	32	65
1.4.	PRIHODI OD DONACIJA	8.510	16.000	65.546	770	410
1.4.1.	Prihodi od donacija za lijekove	8.510	16.000	65.546	770	410
1.5.	OSTALI PRIHODI	2.077.468	1.711.000	1.986.659	96	116
1.5.1.	Naplaćena sredstva od ZU za iskazane manjkove po popisu na dan 31.12.2014. i 31.12.2015.	55.120		19.198	35	
1.5.2.	Prihodi za izvršene usluge dijalize ino osiguranicima	228.348		245.092	107	
1.5.3.	Ostali prihodi finansijske i nematerijalne imovine	1.794.000	1.711.000	1.711.047	95	100

1.5.4.	Prihodi od naplaćenog jamstva			11.322		
I	UKUPNO PRIHODI	136.151.499	144.232.000	130.332.095	96	90
III	Transfer za financiranje Stručne službe po Odluci Vlade FBiH	2.314.446	2.470.000	2.251.501	97	91
IV	RASPOLOŽIVI PRIHODI ZA FINANCIRANJE FEDERALNOG FONDA SOLIDARNOSTI	133.837.053	141.762.000	128.080.594	96	90
V.	Transferi iz Proračuna FBiH doznačeni u tekućoj za prethodnu godinu i pokriće gubitka - ukupno (5.1. + 5.2. - 5.3.)	18.375.000		12.881.999	70	
5.1.	Doznačena sredstva transfera iz Proračuna FBiH za financiranje programa federalnog fonda solidarnosti iz 2014.g.	18.375.000		12.208.333	66	
5.2.	Doznačena sredstva iz Proračuna FBiH za pokriće dijela gubitka federalnog fonda solidarnosti iz 2011.g., suglasno aktu FMZ br.07-14-7031/14 od 27.10.2014.g.		4.000.000	1.666.666		42
5.3.	Povrat više uplaćenih sredstava iz Proračuna FBiH temeljem namjenskog transfera za provođenje programa obvezne imunizacije u FBiH			993.000		

Prihodi od doprinosa za obvezatno zdravstveno osiguranje ostvareni su u 2015. godini u iznosu od 116.776.620 KM, od čega prihodi od doprinosa za zdravstvenu zaštitu osiguranih osoba u Federaciji BiH 114.099.990 KM, a prihodi od doprinosa za zdravstvenu zaštitu ino-osiguranika 2.676.630 KM.

Prihodi od doprinosa za obvezatno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH povećani su za 2% ili 2,09 milijuna KM u odnosu na planirane, a za 3% ili 3,2 milijuna KM u odnosu na ostvarene u 2014. godini. Povećanje ovih prihoda rezultat je povećanja ukupne gospodarske aktivnosti u Federaciji BiH u 2015. godini, specijalno u posljednjem kvartalu, u odnosu na 2014. godinu kada su Federaciju BiH i BiH zadesile poplave koje su imale negativan utjecaj na ukupnu gospodarsku aktivnost i ostvarenje doprinosa u Federaciji BiH. Također, i u 2015. godini Porezna uprava FBiH provodila je kontrolu uplate doprinosa za obvezatno zdravstveno osiguranje od strane poreznih obveznika.

Prihodi od doprinosa ino-osiguranika veći su za 7% ili 176.630 KM u odnosu na planirane, a u odnosu na ostvarene u 2014. godini manji su za 32% ili 1.232.717 KM. Razlog povećanja ovih prihoda iznad visine planiranih je što je plan ovih prihoda izrađen na bazi od stope od 9% za federalni fond solidarnosti koja se primjenjivala zaključno sa 2013. godinom, a doznačena sredstva SR Njemačke i R Slovenije se odnose na paušalne naknade i akontacije za 2014. godinu za koju se primjenjuje stopa od 10,2%.

Smanjenje ovih prihoda u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu je iskazano iz razloga što su R Hrvatska i R Slovenija u 2014. godini izvršile jednokratnu uplatu paušalnih naknada iz prethodnih godina tako da se prihodi po ovom temelju nisu mogli očekivati u 2015. godini u iznosu koji je ostvaren u 2014. godini.

Pregled prihoda od doprinosa za obvezatno zdravstveno osiguranje ostvarenih u razdoblju I-XII 2015. godine, po kantonima-županijama prikazan je u Tablici 1. Priloga.

Prihodi iz Proračuna Federacije BiH u 2015. godini ostvareni su u iznosu od 11.500.000 KM, i manji su za 16.500.000 KM ili 59% od planiranih i odobrenih Budžetom Federacije BiH za 2015. godinu.

I u 2015. godini ovi prihodi su se realizirali sa izvjesnim poteškoćama, što se negativno odrazilo na likvidnost Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja. Prije svega, Program utroška sredstava koji je temelj za doznačavanje transfera iz Proračuna Federacije BiH je usvojen tek u rujnu 2015. godine, tako da je došlo do kašnjenja u doznačavanju transfera i prvi transfer je doznačen početkom studenog 2015. godine.

Kao što je već navedeno, u razdoblju studeni-prosinac 2015. godine ukupno je iz Proračuna FBiH doznačeno 11,5 milijuna KM, a u razdoblju siječanj-veljača 2016. godine iznos dugovanja iz 2015. godine odnosno od preostalih 16,5 mil. KM je doznačeno ukupno 10.382.388 KM, tako da su do konačne izrade izvješća za 2015. godinu dugovanja po temelju transfera iz Proračuna Federacije BiH za 2015. godinu smanjena na iznos od 6.117.612 mil.KM. Kada se od navedenog iznosa oduzmu neutrošena sredstva po osnovu namjenskog transfera za liječenje povratnika u R Srpsku dugovanja Proračuna Federacije BiH prema Federalnom zavodu osiguranja i reosiguranja iznose 5.809.703 KM.

Budžetom Federacije BiH za 2015. godinu planirana su i odborena sredstva na ime pokrića dijela gubitka iz 2011.godine u iznosu od 4,0 mil.KM. U 2015. godini, po ovom temelju, doznačena su sredstva u iznosu od 1.666.666 KM, a dugovanje Proračuna po ovoj poziciji je izmireno uplatom u razdoblju siječanj-veljača 2016. godine u iznosu od 2.333.334 KM.

Također, u 2015. godini su iz Proračuna FBiH doznačena sredstva na temelju manje uplaćenih transfera u 2014.godini u ukupnom iznosu od 12.208.333 KM.

Međutim, obzirom da u 2014. godini nije u cijelosti realiziran Program obvezne imunizacije, odnosno vrijednost zaključenih ugovora je bila manja u odnosu na iznos namjenskog transfera odobrenog Budžetom Federacije BiH, a od 2015. godine Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH je preuzeo obvezu provođenja ovog programa, na zahtjev Federalnog ministarstva financija izvršen je povrat nerealiziranih sredstava namjenskog transfera u iznosu od 993.000 KM.

Doznačena sredstva iz Proračuna FBiH za 2014. godinu su usmjereni za pokriće gubitka iz 2014. godine suglasno Odluci Upravnog vijeća 02/V-01-1-572-1/15 od 27.02.2015. godine.

Prihodi iz Proračuna Federacije BiH u 2015. godini su, kao i u prethodnim godinama, znatno manji od iznosa sredstava koja bi se po Zakonu o zdravstvenom osiguranju trebala izdvajati za federalni fond solidarnosti.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju propisana je obveza da se iz Proračuna Federacije BiH za federalni fond solidarnosti izdvajaju sredstva u visini sredstava koja se ostvaruju iz doprinosa za obvezatno zdravstveno osiguranje. Suglasno ovoj zakonskoj odredbi iz Proračuna Federacije BiH bi u 2015. godini trebalo izdvojiti za federalni fond solidarnosti sredstva u iznosu od 114,09 mil. KM, dakle u visini prihoda

ostvarenih od doprinosa za zdravstveno osiguranje osiguranika u Federaciji BiH, a Budžetom FBiH za federalni fond solidarnosti u 2015. godinu odobreno je tek 23% od zakonom propisanog iznosa.

Prihodi od kamata, na ukupna sredstva deponirana na računima Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja kod banaka, u 2015. godini iznosili su 3.270 KM i u cijelosti su uključeni u prihode federalnog fonda solidarnosti. Ovi prihodi su za 68% manji u odnosu na ostvarene u 2014. godini zbog nelikvidnosti.

Prihodi od donacija po temelju doniranih lijekova u 2015. godini iskazani su u ukupnom iznosu od 65.546 KM, od čega se 36.810 KM odnosi citostatike, 27.804 KM na lijek za mupultipla sklerozu, a 932 KM na lijekove za Hepatitis B i C.

Ostali prihodi su iskazani u ukupnom iznosu od 1.986.659 KM ostvarenih po temelju:

- sredstava naplaćenih od zdravstvenih ustanova po temelju manjkova lijekova i medicinskih materijala iskazanih po popisu sa 31.12.2015. godine, u iznosu od 19.198 KM;
- sredstava naplaćenih po temelju pruženih usluga ino-osiguranicima, u iznosu od 245.092 KM;
- - odobrenog finansijskog rabata dobavljača - isporučioca lijekova, u iznosu od 1.711.047 KM i
- - 11.322 KM po temelju aktiviranja bankovnog jamstva budući da odabrani ponuđač u postupku javne nabavke lijeka nije izvršio isporuku lijeka kako se obvezao zaključenim ugovorom.

Iz ukupnih prihoda federalnog fonda solidarnosti ostvarenih u 2015. godini, a suglasno Odluci Vlade Federacije BiH o financiranju Stručne službe Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja, broj:136/2005, izdvojena su sredstva u iznosu od 2.251.501 KM za financiranje rada Stručne službe Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja u 2015. godini. Sredstva izdvojena za Stručnu službu su manja za 9% od planiranih iz razloga što su rashodi Stručne službe iskazani u manjem iznosu od planiranih, pa je time i učešće sredstava federalnog fonda solidarnosti u financiranju Stručne službe smanjeno. Po izdvajaju sredstava za Stručnu službu raspoloživi prihodi za financiranje zdravstvenih usluga i programa federalnog fonda solidarnosti u 2015. godini iznose 128.080.594 KM.

4. RASHODI

Ukupni rashodi za zdravstvene usluge i programe federalnog fonda solidarnosti u 2015. godini iznosili su 138.530.701 KM i manji su za 2% u odnosu na planirane, a u odnosu na 2014. godinu manji su za 1%.

Od ukupnog iznosa iskazanih rashoda u 2015. godini na troškove lijekova odnosi se 59.156.427 KM ili 43%, troškove pružanja zdravstvenih usluga 62.800.062 KM ili 45% i troškove medicinskih sredstava 16.574.212 KM ili 12%.

Sredstvima federalnog fonda solidarnosti financira se nabava lijekova utvrđenih Listom lijekova Fonda solidarnosti kako slijedi:

- Lijekovi za terapiju malignih neoplazmi; citostatici i citostatici sa posebnim režimom propisivanja,
- Imunosupresivi,
- Lijekovi za liječenje hepatitisa C i B,
- Lijekovi za liječenje multipla skleroze,
- Lijekovi u tretmanu hemodijalize;
- Lijekovi za liječenje hemofilije,
- Antiretrovirusni lijekovi,
- Humani imunoglobulini,
- Lijekovi za liječenje upalnih bolesti debelog crijeva (Morbus Chron, ulcerozni kolitis),
- Lijekovi za profilaksu respiratornog sincicijalnog virusa (RSV)

Iskazani rashodi za lijekove kreću se u okviru planiranih, odnosno neznatno su manji od planiranih za 0,4% ili 237.573 KM, a u odnosu na ostvarene u 2014. godini manji su za 6,8% ili 4.307.905 KM.

U strukturi ukupne potrošnje lijekova u 2015. godini najveće učešće imaju lijekovi za liječenje malignih neoplazmi – citostatici u iznosu od 37.387.234 KM ili 63%, lijekovi za hemodijalizu u iznosu od 5.514.263 KM ili 9%, lijekovi za liječenje hemofilije humani imunoglobulini 4.986.503 KM ili 8% itd.

U ukupnim rashodima za lijekove iskazani su i troškovi nabavke cjepivo u iznosu od 423.095 KM.

Rashodi za lijekove iskazani su u iznosu koji je utvrđen nakon izvršenih korekcija po temelju razlika (manjkova i rashoda) utvrđenih po popisu zaliha sa 31.12.2015. godine.

Manjkovi lijekova su iskazani u ukupnom iznosu od 19.198 KM, a odnosili su se na citostatike i to: u UKC Sarajevo u iznosu od 1.613 KM i UKC Tuzla u iznosu od 12.629 KM, i na lijekova za liječenje Hepatitisa B i C u UKC Sarajevo u iznosu od 4.956 KM, a za iskazane manjkove teretile su se zdravstvene ustanove kod kojih je manjak utvrđen.

U rashodima za zdravstvene usluge, na zdravstvene usluge pružene u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH se odnosi 53.135.259 KM, a troškovi liječenja u inozemstvu za koje su ispostavljene fakture do kraja 2015. godine, iznosili su 9.148.117 KM.

Iskazani rashodi za zdravstvene usluge pružene u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH u 2015. godini neznatno su veći u odnosu na 2014. godinu, a rashodi za pružene zdravstvene usluge u inozemstvu bilježe trend rasta u odnosu na prethodne godine i za koje se u idućem razdoblju očekuje dalji rast broja upućenih pacijenata i troškova liječenja, što je posljedica kašnjenja ino organa sa ispostavom faktura. Krajem 2015. godine izvršena je dopuna Pravilnika o načinu i postupku upućivanja na liječenje u inozemstvo kojim se povećao broj oboljenja koji se liječi u inozemstvu, te se u idućem razdoblju mogu očekivati veći troškovi za Program liječenja u inozemstvu.

Od ukupnih rashoda na potrošni medicinski materijal (potrošni materijali za kroničnu i peritonealnu dijalizu, trakice za kontrolu šećera u krvi kod djece) se odnosi 16.574.212 KM ili 12%.

Za pružene zdravstvene usluge i programe rashodi iznosili su 62.800.062 KM ili 45% od iznosa ukupnih rashoda.

U ukupnim rashodima sadržani su troškovi PDV-a temeljem nabavljenih lijekova i medicinskih materijala u iznosu od 11 milijuna KM.

U idućoj Tablici 2. prikazuju se usporedni podaci o ostvarenim rashodima u 2014. godini, te planiranim i ostvarenim u 2015. godini po pojedinačnim programima i zdravstvenim uslugama.

Tablica 2

R. br.	RASHODI	Ostvareno 2014.	Rebalans 2015.	Ostvareno 2015.	Index	Index
1	2	3	4	5	6 (5/3)	7 (5/4)
R A S H O D I						
I	PRIORITETNI FEDERALNI PROGRAMI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	93.685.763	89.781.000	88.355.118	94	98
1.1.	Kronična i akutna kemodijaliza, peritonealna dijaliza, lijekovi za dijalizu, prijevoz na kemodijalizu	32.879.618	31.200.000	30.843.755	94	99
1.1.1.	Kronična, akutna kemodijaliza i peritonealna dijaliza	25.633.735	24.200.000	23.860.112	93	99
1.1.1.1.	Usluge kronične i akutne dijalize	7.719.716	7.700.000	7.487.762	97	97
1.1.1.2.	Potrošni materijal kronične, akutne i peritonealne dijalize	17.914.019	16.500.000	16.372.350	91	99
1.1.2.	Lijekovi za dijalizu	5.733.498	5.500.000	5.514.263	96	100
1.1.3.	Prijevoz na kemodijalizu	1.512.385	1.500.000	1.469.380	97	98
1.2.	Radioterapija kod novotvorina	7.302.935	7.300.000	7.126.827	98	98
1.3.	Citostatici	41.087.074	38.400.000	37.387.234	91	97
1.4.	Ugradnja kohlearnog implantata kod djece	149.511	171.000	99.880	67	58
1.5.	Preventivni programi i programi unapređenja zdravlja djece	2.222.068	2.140.000	1.987.865	89	93
1.5.1.	Program dobrovoljnog, anonimnog i besplatnog savjetovanja i testiranja na HIV/AIDS i nabavka lijekova sa Liste retroviroalnih lijekova	522.527	493.000	509.998	98	103
1.5.2.	Program novorodenočkog skrinjingu na kongenitalni hipotireoidizam, fenilketonuriju i	286.011	347.000	234.738	82	68

	adrenalnu hiperplasiu					
1.5.3.	Program profilakse respiratornog sincicijalnog virusa (RSV) ugroženih skupina djece palivizumabom u F BiH	1.213.702	1.100.000	1.041.267	86	95
1.5.4.	Nabavka vrpca i aparata za kontrolu dijabetesa	199.828	200.000	201.862	101	101
1.6.	Činoci koagulacije za liječenje oboljelih od hemofilije i humani imunoglobulini	4.739.155	4.700.000	4.986.503	105	106
1.7.	Sufinanciranje u nabavci lijekova iz skupine imunostimulativa, sufinciranje u dijagnostici i liječenju od hepatitisa C i hepatitisa B i nabava lijekova za liječenje multipla skleroze	5.268.062	5.760.000	5.866.184	111	102
1.7.1.	Sufinanciranje u dijagnostici i liječenju od hepatitisa C, i težih oblika hepatitisa B	4.415.174	4.430.000	4.549.740	103	103
1.7.2.	Nabavka lijekova za liječenje multipla skleroze	852.888	1.330.000	1.316.444	154	99
1.8.	Humana reprodukcije osoba sa invaliditetom	37.340	110.000	56.870	152	52
II	PRIORITETNI NAJSLOŽENIJI OBLCI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	36.722.534	38.917.000	38.395.594	105	99
2.1.	Kardiologija i kardiovaskularna medicina u F BiH	24.414.785	24.800.000	25.136.303	103	101
2.2.	Neurokirurgija u F BiH	2.886.576	3.270.000	2.894.586	100	89
2.3.	Ortopedija i traumatologija	588.145	660.000	450.213	77	68
2.4.	Torakokirurgija	371.255	420.000	375.058	101	89
2.5.	Transplantologija	4.173.296	4.920.000	4.803.573	115	98
2.5.1.	Dijagnostičke i laboratorijske pretrage u svrhu upućivanja na Listu čekanja za transplantaciju bubrega i za vrijeme čekanja	303.832	421.000	317.605		
2.5.2.	Priprema i transplantacija bubrega sa živog davaoca	394.894	513.000	690.602		
2.5.3.	Transplantacija jetre sa živog davaoca	5.000	74.000	0		
2.5.4.	Transplantacija organa sa kadavera (utvrđivanje moždane smrti, održavanje kadaveričnog donora, eksplantacija organa, transplantacija bubrega, jetre i rožnice)	442.296	814.000	536.189		
2.5.5.	Tipizacija tkiva za transplantaciju matičnih ćelija, kriokonzervacija matičnih ćelija i transplantacija matičnih ćelija hematopoeze (autologna transplantacija)	1.459.068	1.161.808	1.224.638		
2.5.6.	Alogena transplantacija koštane srži	190.218	336.192	298.191		

2.5.7.	Nabavka imunosupresivnih lijekova nakon transplantacije organa sa Liste imunosupresivnih lijekova	1.377.988	1.600.000	1.736.348	126	109
2.6.	Nuklearna medicina - visokodozna terapija karcinoma štitnjače radioaktivnim jodom	259.022	315.000	211.785	82	67
2.7.	Usluge PET/CT	3.002	63.000	7.875	262	13
2.8.	Vaskularna kirurgija (kirurgija krvnih žila glave, vrata i trbuha) invazivno-interventne dijagnostičko-terapijske procedure na krvnim žilama	2.120.176	2.560.000	2.404.983	113	94
2.9.	Najsloženiji oblici zdravstvene zaštite iz oblasti urologije (implantacija vještačkog sfinktera uretre i cistektomija sa supravezikalnom derivacijom)	77.400	109.000	74.600	96	68
3.0.	Liječenje Chronove bolesti i ulcerozni kolitis	1.828.877	1.800.000	2.036.618	111	113
III	PROGRAMI LIJEČENJA U INOZEMSTVU	5.760.819	10.110.000	9.148.117	159	90
IV	OSTALI RASHODI U FUNKCIJI PROVOĐENJA PROGRAMA SOLIDARNOSTI	230.371	530.000	516.686	224	97
V	RASHODI ZA IZVRŠENJE PROGRAMA FEDERALNE SOLIDARNOSTI (I+II+III+IV)	136.399.486	139.338.000	136.415.515	100	98
VI	RASHODI NA TERET NAMJENSKIH TRANSFERA IZ PRORAČUNA FBIH	4.092.086	2.424.000	2.115.186	52	87
6.1.	Unapređenje Programa imunizacije stanovništva protiv zaraznih bolesti u FBIH, nabavka cjepiva za djecu	2.083.780	424.000	423.095	20	100
6.2.	Bolničko liječenje povratnika u općine u RS, po Odluci Vlade FBiH	2.008.306	2.000.000	1.692.091	84	85
VII	UKUPNO RASHODI (V+VI)	140.491.573	141.762.000	138.530.701	99	98
	FINANSIJSKI REZULTAT	-6.654.519	0	-10.450.107	157	
VII	Pokriće gubitka federalnog fonda solidarnosti iz 2011.g. na teret Proračuna FBIH saglasno aktu FMZ br.07-14-7031/14 od 27.10.2014.g.		4.000.000	1.666.666		42
IX	UKUPNO RASHODI I POKRIĆE GUBITKA	140.491.573	145.762.000	140.197.367	100	96
	VRIJEDNOST ZALIHA LIJEKOVA I POTROŠNOG MEDICINSKOG MATERIJALA NA DAN 31.12.	8.740.690	7.500.000	9.212.711	105	123

U nastavku se daju detaljna obrazloženja za sve rashode pojedinačno po vrsti zdravstvenih usluga, odnosno programa koji su financirani sredstvima federalnog fonda solidarnosti sa podacima o izvršenom opsegu usluga i broju liječenih.

4.1. Prioritetni federalni programi zdravstvene zaštite

4.1.1. Kronična hemodijaliza, akutna i peritonealna dijaliza, prijevoz na hemodijalizu

Rashodi za provođenje programa dijalize u 2015. godini iznosili su ukupno 30.843.755 KM i kreću se u visini planiranih za 2015. godinu, a u odnosu na izvršene u 2014. godini manji su za 7% ili 1,7 milijuna KM.

U ukupnim rashodima za ovaj program sadržani su slijedeći troškovi:

- potrošni materijal za hemodijalizu i peritonealnu dijalizu, u iznosu od 16.372.350 KM
- lijekovi koji se koriste u terapiji bolesnika tijekom dijaliznog tretmana, u iznosu od 5.514.263 KM
- troškovi pružanja usluga dijalize i topli obrok za bolesnike tijekom dijaliziranja, u iznosu od 7.487.762 KM
- troškovi za usluge prijevoza na dijalizu, u iznosu od 1.469.380 KM.

Nabavku potrošnog dijaliznog materijala i lijekova izvršio je Federalni zavod osiguranja i reosiguranja za sve dijalizne središnjice u Federaciji BiH.

Usluge dijalize sadrže troškove rada medicinskog tima u pružanju usluga dijalize. Za troškove rada medicinskog tima utvrđene su cijene po jednoj dijalizi na temelju važećih standarda i normativa zdravstvene zaštite u iznosu od 35 KM po jednoj dijalizi. Troškovi toplog obroka za bolesnike tijekom dijaliznog tretmana utvrđeni su u iznosu od 4 KM po jednoj dijalizi.

Izvršene usluge dijalize plaćaju se na temelju izvršenog opsega usluga dijalize, a prema utvrđenim cijenama po jednoj dijalizi, za koje zdravstvene ustanove - dijalizne središnjice ispostavljaju mjesecne fakture.

Za troškove prijevoza na dijalizu doznačavaju se sredstva zdravstvenim ustanovama koje vrše prijevoz bolesnika na dijalizu (od mjesta boravka do dijalizne središnjice i nazad), na temelju ispostavljenih mjesecnih faktura obračunatih na broj obavljenih prijevoza, a prema utvrđenim cijenama po predenom broju kilometara.

Usluge hemodijalize pružale su se u 12 dijaliznih središnjica organiziranih u zdravstvenim ustanovama na području Federacije BiH sa kojima je Federalni zavod osiguranja i reosiguranja zaključio ugovore o provođenju navedenog programa.

U 2015. godini izvršeno je ukupno 191.933 usluge dijalize, od kojih pacijentima sa kroničnim stanjima 190.921 usluga i 1.012 usluga pacijentima sa akutnim stanjima.

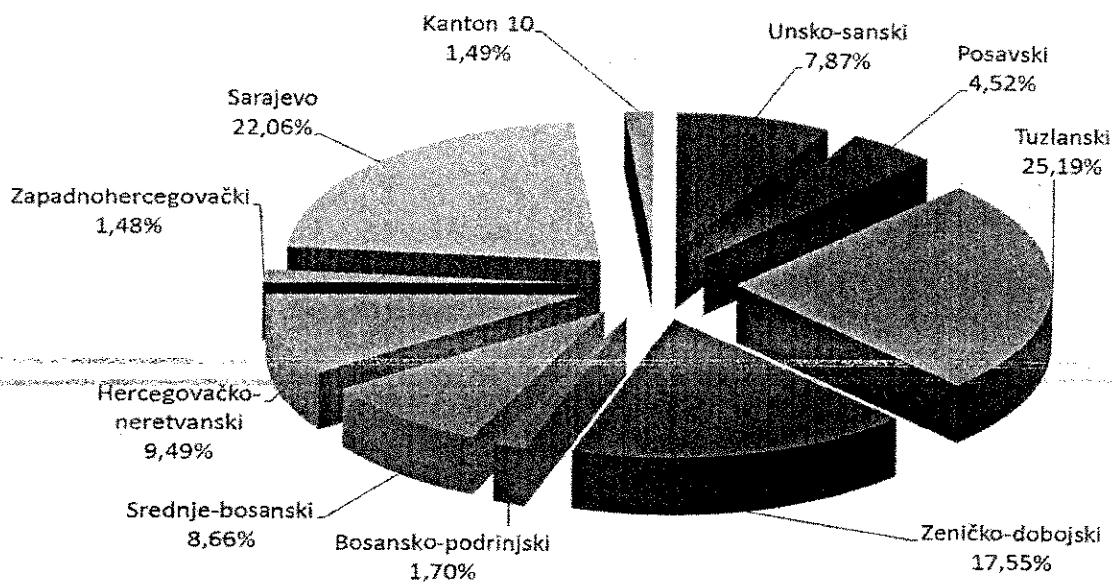
Na bazi broja izvršenih usluga kronične hemodijalize, u prosjeku tijekom cijele godine tretirano je 1.230 pacijenta.

Na programu peritonealne dijalize bilo je 97 pacijenata.

Na kroničnom dijaliznom tretmanu u 2015. godini bilo je 38 pacijenata manje nego u 2014. godini, dok se broj pacijenata na peritonealnoj dijalizi smanjio za 2 pacijenta u

odnosu na 2014. godinu, što je rezultiralo smanjenjem ukupnih rashoda ovog programa u odnosu na iskazane u 2014. godini.

Idućim grafikom prikazuje se pregled postotnog učešća iskazanih troškova dijalize po kantonima-županijama u ukupnim troškovima dijalize u 2015. godini.

Pregled troškova i broja izvršenih usluga hemodialize za razdoblje 01.01. – 31.12.2015. godine, po zdravstvenim ustanovama iskazan je u Tablici 3 Priloga, a broj izvršenih usluga hemodialize i troškova po kantonima-županijama prikazan je u Tablici 3.1. Priloga.

Pregled troškova za usluge prijevoza na dijalizu prikazan je u Tablici 3.2. Priloga.

4.1.2. Radioterapija kod malignih oboljenja

Ukupni rashodi za usluge radioterapije u 2015. godini su iznosili 7.126.827 KM i manji su u odnosu na planirane u 2015. i iskazane u 2014. godini za 2%.

Usluge radioterapije se pružaju u bolničkom tretmanu pacijentima sa težim oblicima malignih oboljenja iz udaljenih područja u Federaciji BiH, a na ambulantnom tretmanu su pacijenti sa lakšim oblicima malignih oboljenja i pacijenti sa mjestom boravka bližim zdravstvenoj ustanovi u kojoj se pružaju usluge radioterapije.

Usluge radioterapije u 2015. godini su pružane u UKC Sarajevo, UKC Tuzla, KB Zenica i SKB Mostar, sa kojima su zaključeni ugovori o pružanju ovih usluga u 2015. godini.

Iako su zaključeni ugovori sa KB Zenica i UKC Tuzla za pružanje usluga radioterapije osiguranicima sa domicilnih kantona-županija i u 2015. godini UKC Sarajevo je zbrinjavao i pružao usluge iz ovog programa većem broju pacijenata-osiguranih

osoba sa područja Zeničko-dobojskog i Tuzlanskog kantona, po kojem temelju je i iskazao prekoračenje ugovorenog opsega usluga. Cijeneći opravdanost iskazanog prekoračenja za UKC Sarajevo, a u okviru ukupno planiranih rashoda za ovaj program u 2015. godini, izrađen je aneks ugovora sa ovom ustanovom.

U 2015. godini pruženo je ukupno 3.030 usluga radioterapije, a za pacijente kojima su usluge pružene u bolničkom tretmanu iskazano je 25.648 BO dana.

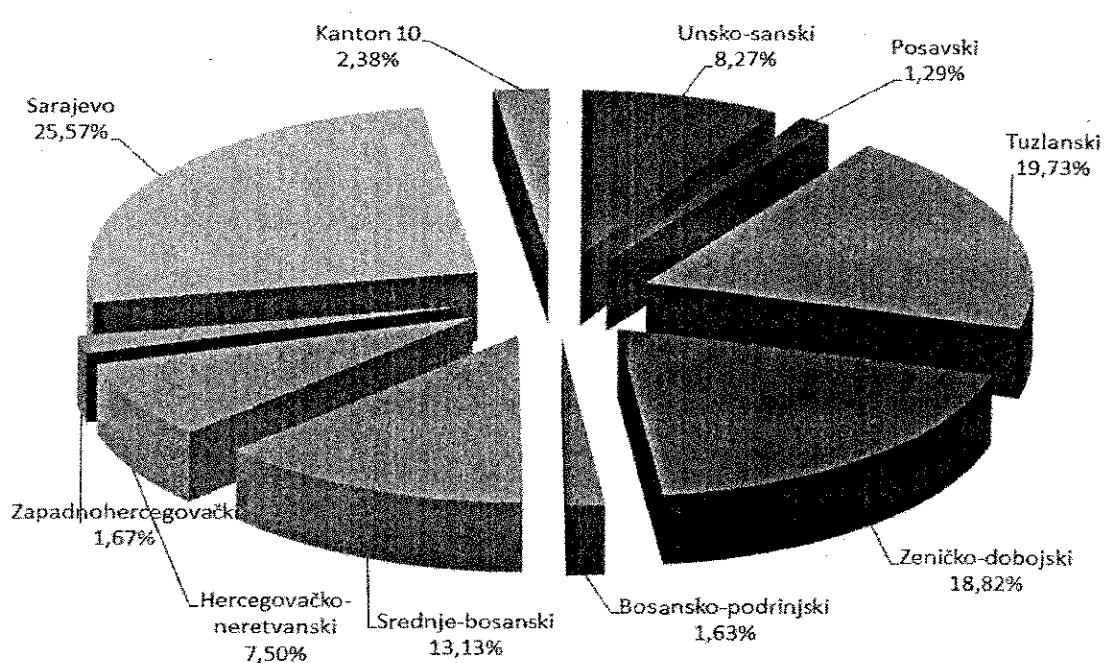
U odnosu na 2014. godinu ostvaren je veći broj usluga zračenja za 56 u odnosu na 2014. godinu, dok je smanjen broj BO dana radioterapije za 1382 po kojem temelju je iskazano smanjenje ukupnih rashoda programa radioterapije u odnosu na ostvarene u 2014. godini.

Usluge su iskazane po vrsti malignih oboljenja, po organima, odnosno lokalizacijama zračenja.

Promatrano po vrsti malignih oboljenja, najveći broj usluga radioterapije je izvršen kod oboljenja karcinoma: Ca ovariјa i ginekoloških novotvorina, Ca dojke, Ca ORL organa, Ca prostate, Ca pluća, Ca rektuma itd.

Učešće troškova za pojedina oboljenja u ukupnim troškovima srazmjerno je postotku zastupljenosti pojedinih vrsta malignih oboljenja u ukupnom broju izvršenih usluga radioterapije.

Idućim grafikom prikazuje se u postocima učešće troškova radioterapije iskazanih po kantonima-županijama u ukupnim troškovima usluga radioterapije iskazanih u 2015. godini.

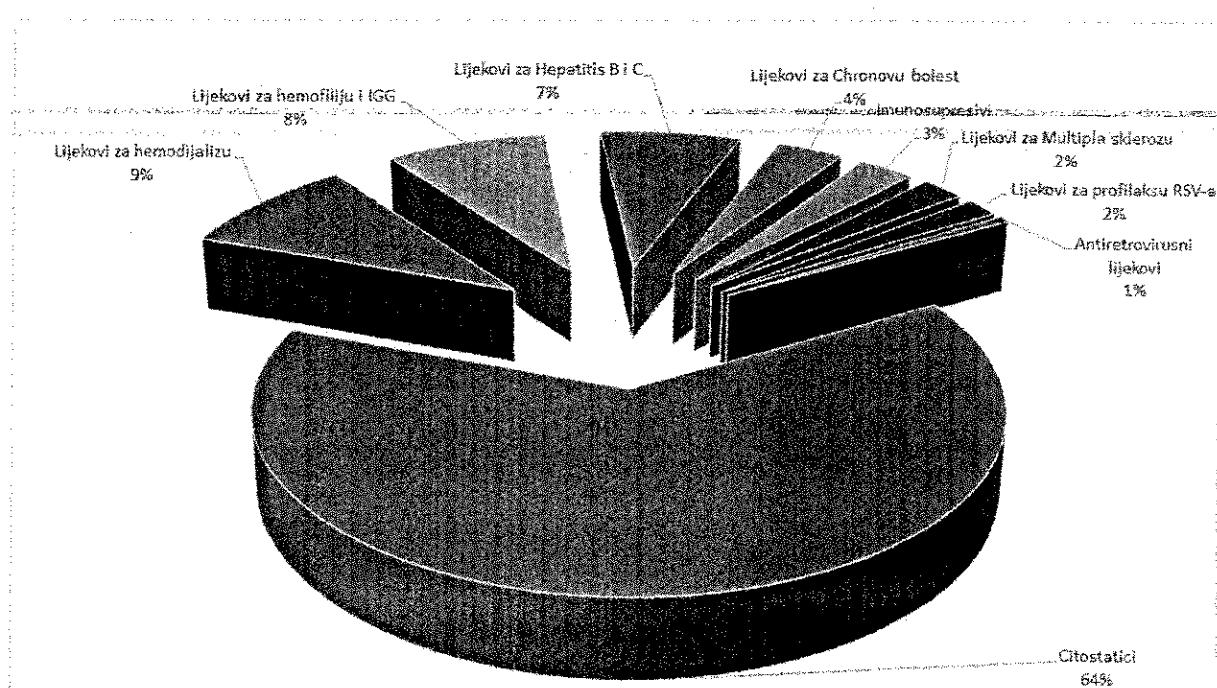

U Tablici 4. Priloga prikazan je pregled izvršenih usluga i troškova radioterapije, po lokalizacijama, po zdravstvenim ustanovama, a u Tablici 4.1 Priloga prikazan je pregled izvršenih usluga i troškova radioterapije, po kantonima-županijama za razdoblje 01.01-31.12.2015. godine.

4.1.3. Citostatici

U skladu sa Programom zdravstvene zaštite i Odlukom o listi lijekova Fonda solidarnosti Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj:89/13) i Odlukom o dopuni odluke o listi lijekova Fonda solidarnosti Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj:74/14), na bolničkoj Listi lijekova federalnog fonda solidarnosti, u okviru Liste citostatika, nalazi se 56 lijekova za liječenje malignih oboljenja, dok se u skupini citostatika sa posebnim režimom propisivanja nalazi 11 lijekova.

Citostatici po broju liječenih pacijenata i visini troškova čine vodeći program u odnosu na ostale lijekove iz programa federalnog fonda solidarnosti. Od ukupnih rashoda za 2015. godini na citostatike se odnosi 27%, a u okviru potrošnje svih lijekova citostatici sudjeluju sa čak 64%. Na slijedećem grafiku je dat prikaz učešća troškova lijekova u 2015. godini.

U 2015. godini troškovi citostatika za liječenje oboljelih od malignih oboljenja iznosili su ukupno 37.696.165 KM, od čega se:

- za liječenje oboljelih pacijenata-osiguranika sa područja Federacije BiH odnosi 37.387.234 KM,
- a preostali iznos od 308.931 KM odnosi se na na troškove liječenja povratnika citostaticima u općine u RS Srpskoj.

Troškovi liječenja povratnika citostaticima iskazani su u okviru ukupnih rashoda za Program bolničkog liječenja povratnika u općine u RS iz razloga što se prava na zdravstvenu zaštitu ove populacije financiraju sredstvima namjenskog transfera iz Proračuna FBiH.

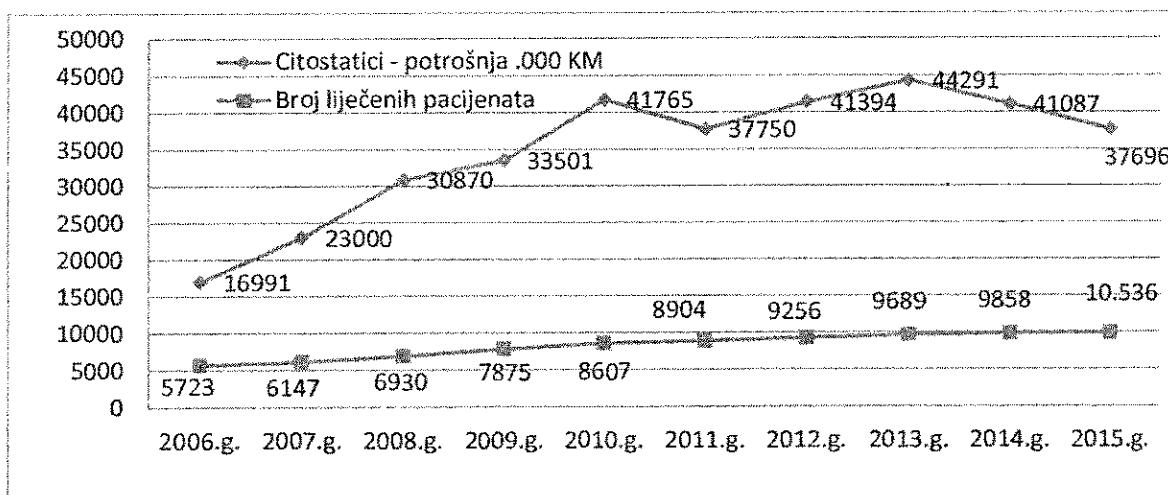
Ukupni troškovi citostatika manji su za 3% u odnosu na planirane, dok u odnosu na 2014. godinu bilježe smanjenje od 9%.

Od ukupnih rashoda za citostatike, troškovi citostatika sa redovite liste iznosili su 10.738.740 KM i lječeno je 9640 pacijenata, dok su za citostatike sa posebnim režimom propisivanja troškovi iznosili 26.957.426 KM i lječeno je 896 pacijenata. I u 2015.godini bilježi se veća potrošnja citostatika sa posebnim režimom propisivanja u odnosu na troškove citostatika sa Liste. Tako su u 2013. godini u ukupnoj potrošnji citostatici sa posebnim režimom bili zastupljeni sa 59%, u 2014. godini 67%, a u 2015.godini 71%.

Iz podataka o potrošnji pojedinih citostatika sa posebnim režimom i broja lječenih pacijenata proizlazi iznimno visoka prosječna potrošnja po pacijentu, koja je u 2015.godini iznosila 29.580 KM. Za razliku od ove skupine citostatika, prosječan potrošnja po pacijentu ostalih citostatika je iznosila 1.199 KM ili skoro 25 puta manje.

Iako je u 2015.godini povećan broj pacijenata lječenih citostaticima u odnosu na 2014. godinu, smanjeni su ukupni troškovi iskazani u 2015. godini iz razloga što su pojedini citostatisti u proteklom razdoblju dobili generičku paralelu kod kojih su cijene niže.

Broj pacijenata sa indikacijom za lječenjem sa citostaticima je u stalnom porastu. Na sljedećem grafiku dat je trend kretanja broja lječenih i ukupnih troškova citostatika u razdoblju 2006 - 2015. godina.

Međutim, smanjenje ukupne potrošnje nije omogućilo lječenje svih pacijenata za koje je utvrđena indikacija za lječenjem citostaticima sa posebnim režimom propisivanja, tako da i u 2015. godini postoje Liste čekanja za lijekove iz ove skupine. S druge strane, limitiranim sredstvima onemogućeno je uvođenje novih lijekova bolje kakvoće odnosno primjena djelotvornije terapije za pojedina oboljenja, čime bi se dodatno unaprijedila kakvoća zdravstvene zaštite ove skupine pacijenata.

Nabavku citostatika za sve zdravstvene ustanove u FBiH, u 2015. godini izvršio je Federalni zavod osiguranja i reosiguranja.

Isporuku citostatika u sve zdravstvene ustanove u kojima se provodi terapija citostaticima vršili su dobavljači sa kojima su zaključeni ugovori i to sukcesivno, na temelju ispostavljenih narudžbi od strane Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja.

Od strane nekih dobavljača isporuka citostatika se nije odvijala u skladu sa ugovorenim rokovima, tako da su evidentirani i problemi u snabdijevanju zdravstvenih ustanova sa tim lijekovima.

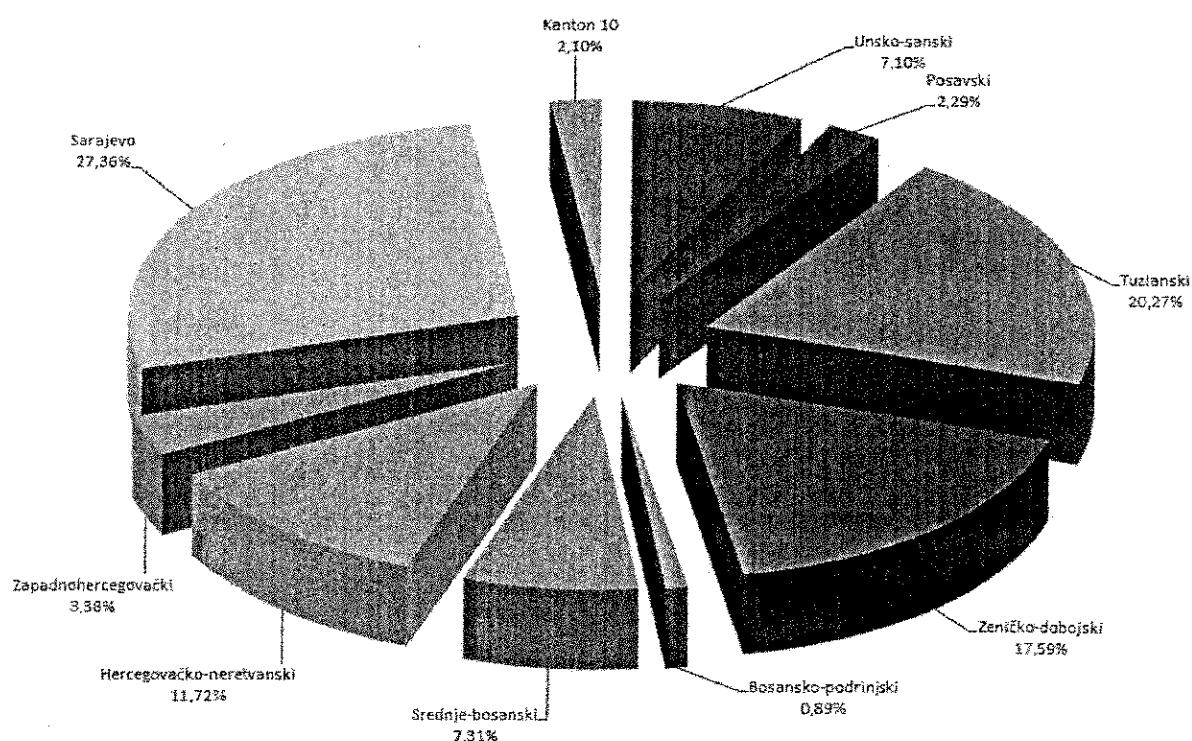
Na visinu troškova za lijekove koji se koriste u liječenju malignih oboljenja u značajnoj mjeri utječe i neprovođenje programa ranog otkrivanja malignih oboljenja. Dijagnosticiranje malignog oboljenja u kasnoj fazi u pravilu zahtjeva terapeutski složeniju, dužu i skuplju terapiju koja najčešće zahtjeva kombiniranje ovih lijekova. Zbog toga se nameće potreba u provedbi promotivnih, preventivnih i programa ranog otkrivanja malignih oboljenja, kao jedinog učinkovitog načina za smanjenje ukupnih troškova koji su namijenjeni za liječenje malignih oboljenja.

Pored toga, na visinu troškova utječu problemi vezani za provođenja javnih nabavki lijekova koji se ne mogu pravovremeno završiti zbog izjavljenih prigovora i žalbi. Također, u slučajevima kada dobavljači ne izvrše isporuku u ugovorenim rokovima, pacijentima koji izvrše nabavku osobno svojim sredstvima (obično po većim cijenama), refundira se trošak nabavke, a što povećava ukupne troškove.

Na 31.12.2015. godine na listama čekanja za citostatike sa posebnim režimom propisivanja evidentirana su 222 pacijenta, od čega se najviše pacijenata odnosi na lijek Sutent 67, zatim na lijek Bevacizumab 58 pacijenata, 54 za lijek Rituximab, 23 za lijek Sorafenib, 13 za Trastuzumab i 7 za Pemetreksed.

Pregled potrošnje citostatika u 2015. godini po kantonima-županijama i po zdravstvenim ustanovama prikazan je u Tablici br. 5. Priloga, za razdoblje 01.01.-31.12.2015. godine.

Idućim dijagramom prikazuje se u postocima učešće iskazanih troškova citostatika po kantonima-županijama, u ukupnoj potrošnji citostatika u 2015. godini.

4.1.4. Ugradnja kohlearnog implantata kod djece

Kod djece sa oštećenim sluhom, sredstvima federalnog fonda solidarnosti financiraju se troškovi ugradnje kohlearnog implantata (vještačke pužnice), u visini od 50% ukupnih troškova nabavke i ugradnje kohlearnog implantata, a preostalih 50% iz sredstava kantonalnih-županijskih zavoda zdravstvenog osiguranja ili iz drugih izvora (donacije, osobno učešće i sl.).

U okviru ovog programa suglasno Odluci Upravnog vijeća Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti se sufinansira i zamjena dotrajalog procesora na ugrađenom kohlearnom implantatu u iznosu od 50% od nabavne cijene procesora.

Troškovi ugradnje implantata i zamjene procesora na implantatu u 2015. godini su iznosili 99.880 KM, što je za 42% manje od planiranih sredstava za 2015. godinu, a u odnosu na ostvarene u 2014. godini manji su za 33%.

Rebalansom finansijskog plana za 2015. godinu, smanjena su sredstva u svrhu zamjene procesora, zbog teškoća u postupku zamjene procesora na kohlearnom implantatu kod djece zbog administrativnih barijera u postupku nabavke. Zdravstvena ustanova u kojoj se dijete lječi treba da izvrši nabavku kohlearnog implantata i procesora, a Federalni i kantonalni-županijski zavod kod kojeg je dijete evidentirano kao osigurano lice, plaćaju troškove u omjeru 50:50%. U većini slučajeva problemi u nabavci se javljaju zbog činjenice da su u pitanju pojedinačne nabavke za koje se moraju provesti postupci nabavke po Zakonu o javnim nabavkama. Pored toga, pojedini kantonalni-županijski zavodi zdravstvenog osiguranja opovrgavaju učešće u sufinanciranju u visini od 50% ovih troškova. Iz navedenih razloga ovaj program se ne realizira u opsegu kojim bi se zadovoljile stvarne potrebe za ugradnjom implantata ili zamjenu procesora na ugrađenom implantatu nakon proteka vijeka trajanja procesora.

I pored gore navedenih teškoća u razdoblju 2010.-2015.godina, zamijenjeno je 16 slušno-govornih procesora, a u postupku realizacije nalaze se još tri pacijenta. Za ugradnju kohlearnog implantata u pripremi su četiri pacijenta, a ugradnja će se realizirati u 2016.godini.

Također, poseban aspekt u realizaciji ovog programa je nedostatak i neriješeno pitanje financiranja troškova slušno-govorne rehabilitacije djece nakon izvršene ugradnje kohlearnog implantata i njihova socijalna i radna inkluzija. Troškovi rehabilitacije su veoma visoki, a sve zdravstvene ustanove u Federaciji BiH koje provode postupak rehabilitacije nisu ni verificirane.

4.1.5. Preventivni programi i programi unapređenja zdravlja djece

Program dobrovoljnog, anonimnog i besplatnog savjetovanja i testiranja na HIV/AIDS i hepatitis C i nabava lijekova

U okviru ovog programa sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2015. godini financirani su troškovi po temelju:

- savjetovanja prije i nakon testiranja na HIV;
- testiranja na HIV/AIDS;
- dijagnosticiranja za sve slučajeve kojima je nakon testiranja nalaz testa na HIV pozitivan i to dijagnostičkim postupcima: Western-Blot, PCR- kvantitativni i kvalitativni i genotipizacija;
- testiranja na hepatitis C rizičnih skupina i
- nabava lijekova za liječenje otkrivenih slučajeva pozitivnih na HIV.

Program dobrovoljnog i anonimnog savjetovanja i testiranja na HIV/AIDS provodi u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH koje su verificirane od strane Federalnog ministarstva zdravstva.

U okviru hospitalnog liječenja pacijenata pozitivnih HIV virusom, sredstvima federalnog fonda solidarnosti financiraju se samo lijekovi sa Liste antiretroviralnih lijekova, dok se ostali troškovi hospitalizacije ne financiraju iz sredstava federalnog fonda solidarnosti.

U 2015. izvršeno je ukupno 8.576 usluga savjetovanja i testiranja na HIV, i liječeno je 78 pacijenata oboljelih od AIDS-a.

Ukupni rashodi za izvršenje ovog programa u 2015. godini iskazani su u iznosu od 509.998 KM i bilježe neznatno povećanje u odnosu na planirane.

Od ukupnih rashoda, na lijekove za hospitalizirane pacijenate pozitivnih na HIV virus odnosi se 363.447 KM, a za usluge dobrovoljnog i anonimnog testiranja na HIV/AIDS 146.551 KM.

Za iskazane rashode i lijekova i usluga bilježi se smanjenje u odnosu na ostvarene u 2014. godini iz razloga smanjenja broja usluga testiranja (za 302) i broja liječenih pacijenata (za 3).

U Tablici 6. Privitka dat je pregled troškova za testiranje na HIV/AIDS i lijekove za liječenje oboljelih, po zdravstvenim ustanovama.

4.1.6. Program testiranja novorođenačkog skrininga na kongenitalni hipotireoidizam, fenilketonuriju i adrenalnu hiperplasiu

U okviru ovog programa, u 2015. godini financirani se troškovi testiranja novorođene djece u Federaciji BiH na:

- kongenitalni hipotireoidizam;
- fenilketonuriju;
- adrenalnu hiperplasiu i
- troškovi dijagnosticiranja i liječenje otkrivenih slučajeva hipotireoidizma, fenilketonurije i adrenalne hiperplasie u tijeku testiranja.

Usluge iz ovog programa su se pružale u UKC Sarajevo i u UKC Tuzla.

U UKC Tuzla je zabilježeno značajno smanjenje broja usluga testiranja u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu, dok se opseg izvršenih usluga u UKC Sarajevo kreće u razini ostvarenih u 2014. godini.

Za program testiranja i liječenja otkrivenih slučajeva hipotireoze, fenilketonurije i adrenalne hiperplasie, u 2015. godini iskazani su ukupni rashodi u iznosu od 234.738 KM i manji su od planiranih za 2015. godinu za 32% i izvršenih u 2014. godini za 18%.

Opseg izvršenih usluga testiranja djece i visina iskazanih troškova ovog programa se kreće u ovisnosti od broja novorođene djece tijekom godine.

Pregled broja izvršenih usluga i troškova za izvršenje ovog programa u 2015. godini, po zdravstvenim ustanovama prikazan je u Tablici 7 Privitka.

Program profilakse respiratornog sincicijalnog virusa

U okviru ovog programa, u 2015. godini je izvršena nabava lijeka palivizumab koji se koristi za djecu mlađu od 24 mjeseca života, a u cilju zaštite od respiratornog sincicijalnog virusa (RSV).

Troškovi ovog lijeka u 2015. godini su iznosili 1.041.267 KM i manji su za 5% u odnosu na planirane a u odnosu na izvršene u 2014. godini za 14%.

U 2015. godini liječeno je 217 pacijenata što je za 5 pacijenata više u odnosu na 2014. godinu. Smanjenje utroška ovog lijeka u 2015. godini posljedica je smanjenja cijena lijeka od strane proizvođača.

U idućoj tablici dat je trend potrošnje lijeka Palivizumab i broja liječenih u razdoblju 2010-2015. godina.

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Br.pacijenata	99	139	166	187	212	217
Troškovi (KM)	451.266	619.508	867.397	919.563	1.213.702	1.041.267

U razdoblju 2010-2015. godina broj liječenih bilježi prosječan rast od 17% godišnje, a u potrošnji lijeka bilježi se prosječan rast od 20% godišnje.

Generalno promatrano, iako je u izvršenju ovog programa iskazano smanjenje rashoda u odnosu na planirane, broj liječene djece i potrošnja lijeka palivizumab se u kontinuitetu povećavala svake godine i planirana sredstva nisu bila dovoljna za nabavku ovog lijeka u potrebnoj količini za profilaksu respiratornih infekcije kod prijevremeno rođene djece, odnosno profilaksu RSV infekcije kod djece sa urođenim srčanim manama mlađim od dvije godine primjenjujući važeće dijagnostičko-terapijske protokole.

U idućem razdoblju, a u suradnji sa nadležnim institucijama, potrebno je osigurati dodatna sredstva u cilju zadovoljenja stvarnih potreba za ove lijekove.

Također, Federalni zavod osiguranja i reosiguranja je zbog teškoća u financiranju ovog programa u više navrata prelagao da se preispita pripadnost ovog programa Programu zdravstvene zaštite koji se financira sredstvima federalnog fonda solidarnosti i eventualno njegovo isključenje.

Nabava aparata i vrpca za kontrolu šećera u krvi kod djece

U okviru ovog programa sredstvima federalnog fonda solidarnosti financira se nabava aparata i vrpca za kontrolu šećera u krvi kod djece sa registriranim dijabetesom.

Nabavku aparata i trakica za kontrolu šećera u krvi vrši Federalni zavod osiguranja i reosiguranja.

U tijeku 2015. godine postupak nabavke trakica i aparata za kontrolu šećera u krvi nije okončan iz razloga što je uložena žalba od strane ponuđača prema Uredu za žalbe.

I pored niza urgencija upućenih od strane Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja Uredu za žalbe, postupak nije okončan ni do kraja 2015. godine, a u cilju osiguranja kontinuiteta u nabavci i isporuci aparata i trakica za kontrolu šećera u krvi kod djece, zaključen je aneks ugovora za razdoblju do završetka postupka javne nabavke koji je u tijeku, odnosno do zaključenja novog ugovora.

Ukupni rashodi za nabavljene trakice za kontrolu šećera u krvi u 2015. godini iznosili su 201.862 KM sa neznatnim odstupanjima u odnosu na planirane.

4.1.7. Sufinanciranje u nabavci lijekova iz skupine imunostimulativa, sufinciranje u dijagnostici i liječenju od hepatitisa C, hepatitisa B i multiple skleroze

Nabava lijekova -činioca koagulacije oboljelim od hemofilije i humanih imunoglobulina

Ukupni rashodi za liječenje hemofilije i humani imunoglobulini u 2015. godini iznosili su 4.986.503 KM i veći su od planiranih za 6%, a u odnosu na 2014. godinu za 5%. Od ukupnih rashoda na troškove činioca koagulacije se odnosi 4.516.595 KM, i troškove humanih imunoglobulina 469.908 KM.

U ukupne rashoda činioca koagulacije uključeni su troškovi koji se plaćaju Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH na ime stokarine i distribucije činioca koagulacije u iznosu od 60.000 KM.

Promatrano po strukturi potrošnje lijekova za liječenje hemofilije u 2015. godini zabilježena je ujednačena potrošnja za činioce koagulacije VIIa, činioc VIII i rekombinirani koagulacijski činioc u odnosu na 2014. godinu, dok je povećanje potrošnje evidentirano kod činioca koagulacije FIX i činioc FVIII+Vilebrandov. U 2015. godini ukupno je liječen 81 pacijent za koje je iskazana prosječna potrošnja u iznosu od 55.019 KM. Činiocem Novoseven liječena su dva pacijenta čija je prosječna potrošnja iznosila 646.373 KM, a činiocem Wilate tri pacijenta sa prosječnom potrošnjom od 154.880 KM.

Imajući u vidu visoku prosječnu potrošnju činioca koagulacije po pacijentu Federalni zavod osiguranja i reosiguranja će u idućem razdoblju uputiti zahtjev zdravstvenim ustanovama u kojima se bilježi povećana potrošnja ove skupine lijekova da se preispitaju mogućnosti racionalizacije potrošnje, a uvažavajući doktrinarni pristup u liječenju oboljelih od hemofilije.

Troškovi humanog imunoglobulina su u stalnom porastu iz razloga što je u porastu broj djece kojima se propisuju humani imunoglobulini, a isti nisu sadržani na Esencijalnoj listi lijekova, tako da se uglavnom financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

Također, Vijeće/Savjet za hemofiliju je izradio dijagnostičko-terapijski vodič za hemofiliju i von Wilebrandovu bolest što je utjecalo na razina/porast potrošnje lijekova za liječenje hemofilije, ali je u isto vrijeme znatno unaprijeđena kakvoća zdravstvene zaštite pacijenata. Isto nije praćeno povećanjem dodatnih sredstava zbog čega je Federalni zavod osiguranja i reosiguranja u kontinuitetu bio suočen sa poteškoćama na usklađivanju planiranih sredstava sa stvarnim potrebama za korištenjem ovih lijekova, specijalno imajući u vidu da zbog karaktera liječenja ne postoji mogućnost uskraćivanja terapije.

Pregled broja liječenih i iskazanih troškova liječenja oboljelih od hemofilije po kantonima-županijama prikazan je u Tablici 8. Privitka.

Dijagnosticiranje i liječenje oboljelih od hepatitisa C i hepatitisa B

U 2015. godini, u okviru ovog programa financirani su slijedeći troškovi :

- dijagnostičke pretrage na hepatitis C (biopsija jetre, kvantitativni i kvalitativni PCR, genotipizacija virusa);
- dijagnostičke pretrage na hepatitis B (HVB DNA kvantitativni, biopsija jetre);
- lijekovi za liječenje oboljelih od hepatitisa C i hepatitisa B u skladu sa Odlukom o Listi lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti koji se mogu koristiti na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti.

Dijagnosticiranje i liječenje provodi se, suglasno Uputi za provođenje dijagnostike i liječenje oboljelih od hepatitisa C i hepatitisa B izdanog od strane Federalnog ministarstva zdravstva, u tri kliničke središnjice (Sarajevo, Tuzla i Mostar), a nastavak terapije se provodi u kantonalnim-županijskim bolnicama, odnosno ovlaštenim zdravstvenim ustanovama.

U skladu sa navedenim Uputom, Povjerenstvo za liječenje oboljelih od hepatitisa C i hepatitisa B je u 2015. godini, a na temelju medicinske dokumentacije, izdavalо suglasnosti za nastavak liječenja pacijentima kojima je liječenje započeto u 2014. godini, te suglasnost za dijagnosticiranje i liječenje za novootkrivene slučajeve u 2015. godini.

Ukupni rashodi za dijagnosticiranje i liječenje oboljelih od hepatitisa C i hepatitisa B u 2015. godini iskazani su u iznosu od 4.549.740 KM, od čega na usluge

dijagnosticiranja 198.532 KM, a za lijekove 4.351.208 KM i bilježe povećanje u odnosu na planirane i ostvarene u 2014. godini za 3%.

Razlog povećanja potrošnje lijekova za liječenje Hepatitisa B i C nalazi se u konstantnom povećanju broja pacijenata. Tako su u 2015. godini lijekovima za liječenje Hepatitisa B i C liječeno ukupno 514 pacijenata, od čega od Hepatitisa B liječeno 342 pacijenta, a od Hepatitisa C 172 pacijenta.

Posebno povećanje broja liječenih se bilježi kod pacijenata oboljelih od Hepatitisa B. Primjera radi u 2014. godini liječeno je 255 pacijenata što je za 87 pacijenata ili 25% manje u odnosu na 2015. godinu.

U cilju ograničavanja daljeg rasta potrošnje ovih lijekova u 2015. godini Federalni zavod osiguranja i reosiguranja poduzimao je mjere u smislu korištenja financijski isplativijih lijekova pod uvjetom da to medicinski kriteriji dopuštaju. Tako je nadležno povjerenstvo u više navrata davao preporuke konzilija zdravstvenih ustanova da prilikom ordiniranja terapije lijekovima za oboljele od Hepatitisa B i C, kada to medicinski kriteriji dopuštaju, prednost daju lijeku Tenofovir u odnosu na Entecavir zbog značajno niže cijene. Kao rezultat poduzetih aktivnosti u 2015. godini, lijekom Tenofovir liječeno je 58% više pacijenata u odnosu na 2014. godinu što je imalo pozitivan učinak na ukupnu potrošnju lijekova. Pored povećanja broja pacijenata koji se liječe lijekovima za liječenje Hepatitisa B i C, na povećanje ukupne potrošnje ovih lijekova odrazila se i izmjena doktrinarnog pristupa kojim su u primjenu uvedeni lijekovi koji su značajno unaprijedili kakvoću zdravstvene zaštite liječenih pacijenata, ali zahtijevaju veća sredstva.

Pregled troškova dijagnosticiranja na Hepatitis C i B i troškova lijekova za liječenja oboljelih od hepatitis C i Hepatitis B u 2015. godini, po zdravstvenim ustanovama prikazan je u Tablici 9. Privitka.

Nabava lijekova za liječenje multiple skleroze

Za liječenje oboljelih od multiple skleroze u 2015. godini finansirani su troškovi nabavke lijekova, a postupak liječenja se provodi u skladu sa utvrđenim doktrinarnim pristupom i Uputom za provođenje liječenja multiple skleroze.

Ukupni rashodi za liječenje oboljelih od multiple skleroze u 2015. godini iznosili su 1.316.444 KM i kreću se u okviru planiranih za 2015. godinu, a u odnosu na 2014. godinu veći su za 54%.

Povećanje potrošnje lijekova za multiplu sklerozu u 2015. godini rezultat je nastavka izdavanja suglasnosti od strane povjerenstva za odobravanje lijekova za liječenje oboljelih od multiple skleroze koje je u 2014. godini imalo privremeni prestanak izdavanja suglasnosti što je imalo za posljedicu manje utrošena sredstva.

Od multiple skleroze u 2015. godini liječeno je 85 pacijenata, od kojih je većina započela sa liječenjem u 2014. godini, a u tijeku 2015. godine je uvedeno u terapiju samo 13 pacijenata sa liste čekanja.

Na Listi čekanja sa 31.12.2015. godine registrirana su 228 pacijenta oboljela od multiple skleroze.

4.1.8. Program humane reprodukcije osoba sa invaliditetom

Usluge iz Programa humane reprodukcije osoba sa invaliditetom se pružaju u Centru za humanu genetiku, menopazu i ginekološku endokrinologiju i ugovorene su za 2015. godinu sa KB Zenica u čijem sastavu je navedeni centar. Usluge u ovoj ustanovi se pružaju u skladu sa izdanim odobrenjem Federalnog ministarstva zdravstva.

Na temelju Odluke Upravnog vijeća Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja dana je mogućnost da se licima sa invaliditetom za usluge pružene u drugim zdravstvenim ustanovama, može izvršiti refundacija troškova u iznosu koji se priznaje i plaća za usluge iz ovog programa KB Zenica.

Ukupni rashodi za izvršenje ovog programa u 2015. godini iznosili su 56.870 KM, od čega za usluge pružene u Centru za humanu genetiku, menopazu i ginekološku endokrinologiju KB Zenica u iznosu od 9.670 KM, a naime refundacije troškova za usluge pružene u drugim zdravstvenim ustanovama 47.200 KM.

4.2. Prioritetni najsloženiji oblici zdravstvene zaštite

4.2.1. Kardiologija i kardiokirurgija

U okviru programa kardiologije i kardiokirurgije u 2015. godini financirani su troškovi:

- pružanja usluga invazivne i interventne kardiologije;
- usluga operativnih kardiokirurških zahvata kod odraslih i operativni zahvati kongenitalnih srčanih mana kod djece u zdravstvenim ustanovama u FBiH i
- izmirenje dijela duga Centru za srce BH Tuzla iz 2008 i 2009. godine po zaključenom sporazumu iz 2011. godine i to u visini od 494.424 KM.

Ukupni rashodi za izvršene usluge iz programa kardiologije i kardiokirurgije iznosili su 25.136.303 KM, od čega za:

- zdravstvene usluge izvršene u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH 24.996.565 KM, od čega za usluge iz kardiologije 13.108.533 KM, a za operativne zahvate 11.888.032 KM;
- izvanredne pomoći i refundacije troškova, u iznosu od 139.738 KM.

Ukupni rashodi za usluge iz kardiologije i kardiokirurgije veći su za 1% od planiranih, a u odnosu na 2014. godinu za 3%.

Zdravstvene usluge iz oblasti kardiologije i kardiokirurgije u 2015. godini pružane su u UKC Sarajevo, UKC Tuzla, SKB Mostar i Centru za srce BH Tuzla.

Ugovorima o pružanju usluga u 2015. godini zaključenim sa navedenim zdravstvenim ustanovama, utvrđen je sadržaj i opseg zdravstvenih usluga, a također je precizirano da se neće plaćati pružene zdravstvene usluge iznad ugovorenog opsega i vrijednosti, te utvrđena i obveza zdravstvenim ustanovama da u okviru ugovorenog opsega i vrijednosti osiguraju i zbrinjavanje urgentnih slučajeva.

I pored mjera koje su provođene u 2015. godini na usklađivanju izvršenja sa ugovorenim obimom i vrijednosti usluga, u SKB Mostar je iskazano prekoračenje ugovorenog opsega i vrijednosti usluga iz razloga povećanog broja pacijenata sa urgentnim stanjima koje je ova ustanova zbrinjavala u 2015. godini. Cijeneći opravdanost iskazanih prekoračenja sa ovom zdravstvenom ustanovom zaključen je aneks ugovora.

U idućoj Tablici. prikazan je trend kretanja broja izvršenih usluga kardiologije i kardiohirurgije u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, u razdoblju 2011. – 2015. godina.

Usluga/ustanova/ razdoblje	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
1	2	4	5	6	7	8
Invazivna i interventna kardiologija	UKC Sarajevo	1.045	972	1.039	1.242	1.207
	UKC Tuzla	1.015	805	934	996	871
	Centar za srce BH Tuzla	1.005	986	1.062	1.578	1.495
	SKB Mostar	634	645	851	746	915
Ukupno invazivna kardiologija	3.699	3.408	3.886	4.562	4.488	
Kardiokirurški operativni zahvati	UKC Sarajevo	279	247	219	243	262
	UKC Tuzla	191	192	190	179	193
	Centar za srce BH Tuzla	289	194	256	270	304
	SKB Mostar	140	159	210	173	170
Ukupno operativni zahvati	899	792	875	865	929	
Sveukupno	4.598	4.200	4.761	5.427	5.417	

U tijeku 2015. godine, u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH izvršeno je ukupno 5.417 usluga, od kojih iz oblasti invazivne i interventne kardiologije 4.488 usluga i 929 usluge kardiokirurških operativnih zahvata.

Kao što se vidi iz tabelarnog pregleda u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu, smanjen je broj usluga iz invazivne i interventne kardiologije, dok je povećan broj kardiokirurških operativnih zahvata kod odraslih po kojem temelju su i povećani ukupni rashodi u odnosu na 2014. godinu.

Od izvršenih usluga iz oblasti invazivne i interventne kardiologije najveći broj od 2.872 su usluge koronarografije, a od ukupnog broja izvršenih operativnih zahvata najveći broj od 551 su operativni zahvati Bypass-a.

U ukupnom broju izvršenih operativnih zahvata sadržani su i operativni zahvati urođenih srčanih mana kod djece. Izvršeno je ukupno 33 operativnih zahvata kod djece u UKC Sarajevo, što je za 5 operativnih zahvata manje u odnosu na 2014. godinu, dok se u ostalim središnjicama ove usluge do sada nisu pružale.

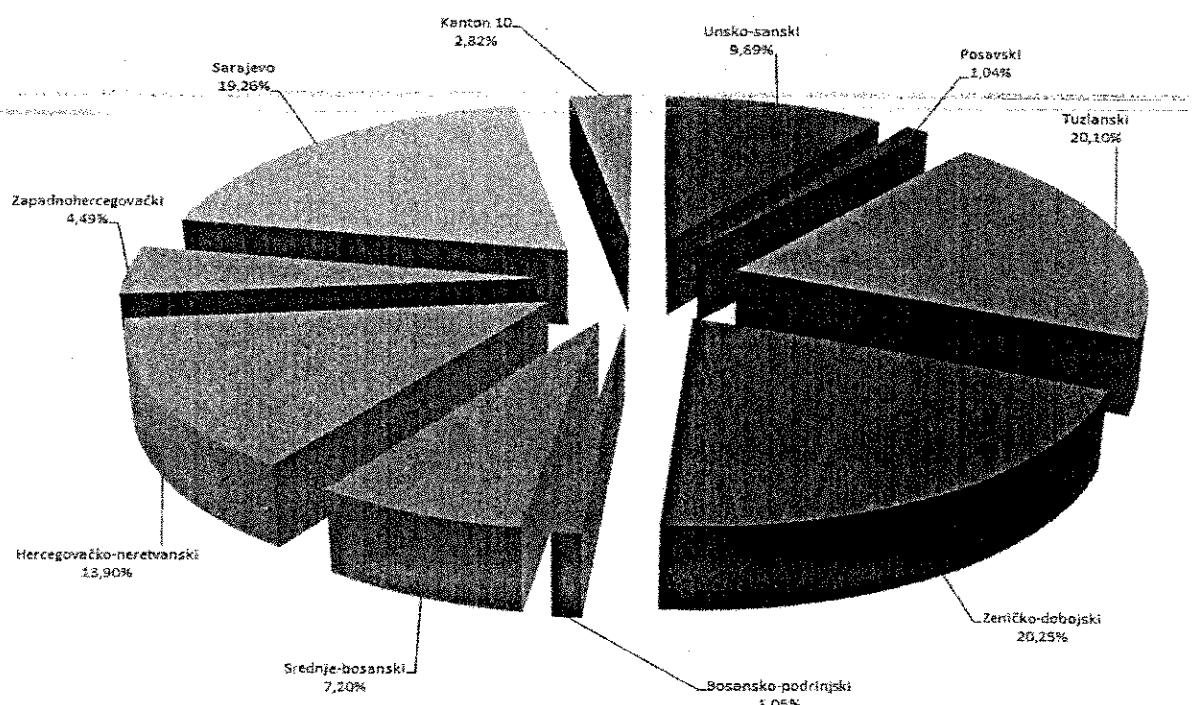
U okviru programa invazivno-interventne kardiologije u 2015. godini Centar za srce BH Tuzla je otpočeo sa pružanjem usluga elektrofiziologije uz angažman ino stručnjaka suglasno odredbama Pravilnika o uvjetima i postupku upućivanja na liječenje u inozemstvu, a u cilju smanjenja broja upućivanja na liječenje u inozemstvu i smanjenja ukupnih troškova za ove usluge, kao i u cilju razvoja zdravstvenih ustanova u Federaciji BiH u ovoj oblasti. U tijeku 2015. godine u Centru za srce BH Tuzla, uz angažman ino stručnjaka, pružene su usluge za 15 pacijenata u iznosu od

132.240 KM. Za izvršene usluge iskazani su troškovi u okviru rashoda za Program liječenja u inozemstvu.

Sa 31.12.2015. godine na Listi čekanja evidentirano ukupno 1069 pacijenata, od kojih 519 pacijenata za usluge iz oblasti invazivne i interventne kardiologije i 550 pacijenata za usluge kardiokirurških operativnih zahvata.

Iako je program kardiologije i kardiokirurgije vodeći program kako po opsegu operativnih zahvata tako i po vrijednosti zbog stalnog povećanja broja pacijenata na listama čekanja, a imajući u vidu značaj zbrinjavanja i pravovremenog pružanja kardioloških i kardiokirurških usluga, neophodno je u idućem razdoblju poduzeti aktivnosti na njegovom daljem jačanju.

Na dijagramu je prikazano u postocima učešće troškova kardiologije i kardiokirurgije po kantonima-županijama u ukupnim rashodima ovog programa u 2015. godini.

Pregled izvršenih usluga i troškova kardiologije i kardiokirurgije po zdravstvenim ustanovama prikazan je u Tablici 10, a po kantonima-županijama u Tablici 10.1. Privitka.

4.2.2. Neurokirurgija

U okviru programa neurokirurgije, u 2015. godini financirane su usluge najsloženijih neurokirurških operativnih zahvata.

Za neurokirurške operativne zahvate u 2015. godini ukupni rashodi iznosili su 2.894.586 KM i manji su za 11 % od planiranih za 2015. godinu, a u visini su ostvarenih u 2014. godini.

Od ukupnih rashoda na troškove izvršenih usluga operativnih zahvata u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH se odnosi 2.887.902 KM, a na ime refundacija troškova za usluge izvršene su isplate u iznosu od 6.684 KM.

U 2015. godini u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH izvršen je ukupno 647 operativni zahvat od čega:

- u UKC Sarajevo 326 operativnih zahvata ili 50,39%;
- u UKC Tuzla 159 operativnih zahvata ili 24,57%;
- u SKB Mostar 84 operativna zahvata ili 12,98%;
- u KB Zenica 78 operativnih zahvata ili 12,06%;
- u KB „Dr Safet Mujić“ Mostar i u KB Bihać nisu pružane ove usluge iako su iste bile ugovorene u 2015. godini.

Od ukupnog broja izvršenih operativnih zahvata, najveći broj od 292 operativna zahvata ili 45,13% se odnosi na novotvorine mozga i moždanog stabla, a potom slijede novotvorine i degenerativna oboljenja kralježnice od 112 operativnih zahvata ili 17,31%, neurokirurške aneurizme 93 operativna zahvata ili 14,37%, a na sve ostale operativne zahvate 150 ili 23,18%.

U UKC Sarajevo zabilježeno je izvršenje u visini ugovorenog opsega i vrijednosti usluga, dok se u ostalim zdravstvenim ustanovama bilježi smanjenje izvršenog opsega u odnosu na ugovoreni.

Pregled izvršenih neurokirurških usluga kao i troškova za 2015. godinu po vrstama operativnih zahvata, po zdravstvenim ustanovama i kantonima-županijama prikazani su u Tablici br. 11 i Tablici broj 11.1. Privitka.

4.2.3. Ortopedija i traumatologija

U okviru programa ortopedije i traumatologije sredstvima federalnog fonda solidarnosti financirani su operativni zahvati: deformiteti kralježnice kod djece, multipli prelomi kralježnice i multipli prelomi zdjelice.

Pružanje ovih usluga je ugovoreno sa UKC Sarajevo, UKC Tuzla i SKB Mostar.

Ukupni rashodi u 2015. godini, iznosili su 450.213 KM i manji su za 32% od planiranih za 2015. godinu, a za 23% su manji u odnosu na ostvarene u 2014. godini.

U 2015. godini izvršeno je ukupno 65 operativnih zahvata od čega u UKC Sarajevo 42, u UKC Tuzla 20, a u SKB Mostar 3 operativna zahvata. Promatrano po vrsti operativnih zahvata, izvršeno je 7 operativnih zahvata deformiteta kralježnice kod djece i znatno je manji u odnosu na 2014. godinu kada je izvršeno 16 operativnih zahvata deformiteta kralježnice kod djece. Također, smanjen je broj operacija multiplih preloma kralježnica kao i multiplih preloma zdjelice.

U svim zdravstvenim ustanovama u 2015. godini zabilježen je manji opseg izvršenih usluga u odnosu na ugovorene i izvršene u 2014. godini.

Iskazani rashodi za ovaj program su dijelom manji u odnosu na planirane iz razloga što su troškovi implantata koji se ugrađuju kod operativnih deformiteta kralježnice

kod djece, manji od planiranih, jer je UKC Sarajevo implantate za ove operativne zahvate osigurao iz donacija, kao i zbog manjeg izvršenja opsega usluga. Takoder, izostalo je povećanje opsega usluga u odnosu na iskazane planove dostavljene od strane zdravstvenih ustanova za 2015. godinu.

U Tablici 12 Privitka prikazan je pregled broja usluga i troškova ortopedije i traumatologije po zdravstvenim ustanovama i kantonima-županijama.

4.2.4. Torakohirurgija

U 2015. godini, u okviru programa torakokirurgije financirani su troškovi pružanja usluga operativnih zahvata karcinoma bronha i karcinoma jednjaka.

Usluge iz oblasti torakokirurgije u 2015. godini ugovorene su i pružane u UKC Sarajevo, UKC Tuzla i SKB Mostar.

Ukupni rashodi za ove operativne zahvate iskazani su u iznosu od 375.058 KM i manji su za 11% od planiranih za 2015. godinu, a u odnosu na 2014. godinu veći su za 1%.

U 2015. godini izvršeno je ukupno 69 operativnih zahvata od kojih u UKC Sarajevo 27 operativnih zahvata (25 op. zahv. ca bronha i 2 op. zahv. ca jednjaka), u UKC Tuzla 31 operativni zahvat (24 op. zahv. ca bronha i 7 op. zahv. ca jednjaka), a u SKB Mostar je izvršeno 11 operativnih zahvata (10 op.zahv.ca bronha i 1 op. zahvat ca jednjaka).

Pregled broja izvršenih usluga i troškova torakokirurgije po zdravstvenim ustanovama i kantonima-županijama prikazan je u Tablici 13 Privitka.

4.2.5. Transplantologija

U programu transplantologije, sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2015. godini financirani su slijedeći troškovi:

- dijagnostičke i laboratorijske pretrage za dijalizirane bolesnike sa indikacijom za transplantaciju bubrega u svrhu upućivanja na Listu čekanja za transplantaciju bubrega;
- pripreme za transplantaciju i transplantacija bubrega sa živog davatelja;
- transplantacija jetre sa živog davatelja;
- transplantacija organa sa kadavera (utvrđivanje moždane smrti, održavanje kadaveričnog donora, eksplantacija organa, transplantacija bubrega, jetre i rožnice);
- transplantacija matičnih ćelija hematopoeze (autologna transplantacija) koja uključuje i tipizaciju tkiva za transplantaciju matičnih ćelija i kriokonzervacija matičnih ćelija;
- alogena transplantacija koštane srži;
- nabava imunosupresivnih lijekova nakon izvršene transplantacije organa.

Ukupni rashodi za transplantologiju u 2015. godini iznosili su 4.803.573 KM, od čega:

- za pružene usluge transplantacije organa i pripreme za transplantaciju 3.014.863 KM;
- za imunosupresivne lijekove 1.736.348 KM i
- refundacije troškova pacijentima kojima su usluge izvršene u zdravstvenim ustanovama u inozemstvu 52.362 KM.

Ukupni rashodi za program transplantologije manji su za 2% ili 116.427 KM od planiranih za 2015. godinu, a u odnosu na izvršene u 2014. godini veći su za 15% ili 630.277 KM.

Usluge transplantacije organa pružane su u UKC Sarajevo i UKC Tuzla, a usluge tipizacije tkiva u svrhu upućivanja pacijenata na Listu čekanja za transplantaciju bubrega u Zavodu za transfuzijsku medicinu Federacije BiH.

U idućoj tablici dat je usporedni pregled broja izvršenih usluga iz programa transplantacije u 2014. i 2015. godini.

Transplantacije	UKC Sarajevo		UKC Tuzla		Ukupno	
	2014.	2015.	2014.	2015.	2014.	2015.
Transpl. bubrega sa živ.davatelja	4	7	7	15	11	22
Transpl. bubrega sa kadavera	3	3	4	4	7	7
Transpl. jetre sa živog davatelja						
Transpl. jetre sa kadavera			2	4	2	4
Alogena transpl. koštane srži			1	3	1	3
Autologna transpl.mat.ćelija	15	12	14	10	29	22
Transpl. rožnice	2	3	6	7	8	10
UKUPNO	24	25	34	43	58	68

U zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH u 2015. godini izvršeno je 10 usluga transplantacije organa više u odnosu na 2014. godinu, od čega je najveće povećanje broja usluga transplantacije evidentno kod transplantacije bubrega sa živog davatelja, transplantacije jetre sa kadavera, transplantacije rožnice, alogene transplantacije koštane srži što predstavlja naznaku razvijanja programa transplantologije u FBiH.

Smanjenje broja izvršenih usluga transplantacije u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu evidentno je kod autologne transplantacije matičnih ćelija.

U 2015. godini u odnosu na 2014. godinu bilježi se povećanje broja usluga za eksplantaciju bubrega. U KB Zenica u 2015. godini izvršene su 4 eksplantacije bubrega, a u UKC Tuzli izvršene su 3 usluge utvrđivanja moždane smrti u svrhu transplantacije organa i održavanje kadavera.

Troškovi imunosupresivnih lijekova u 2015. godini su iznosili 1.736.348 KM i veći su za 9% u odnosu na planirane, a za 26% u odnosu na iskazane u 2014. godini. Imunosupresivne lijekove koriste svi pacijenti kao trajnu terapiju nakon izvršene

transplantacija organa, a suglasnost za korištenje imunosupresivnih lijekova izdaje Povjerenstvo za izdavanje suglasnosti za liječenje imunosupresivima suglasno Uputi za liječenje imunosupresivima izdanog od strane Federalnog ministarstva zdravstva. Troškovi imunosupresivnih lijekova su u izravnoj ovisnosti o broju pacijenata sa izvršenom transplantacijom organa, kao i visini cijena lijekova. Iako je u 2015. godini povećan broj izvršenih transplantacija u odnosu na 2014. godinu, troškovi imunosupresivnih lijekova nisu porasli srazmjerno jer su u terapiju uvedeni lijekovi-generičke paralele čije su cijene niže. Također, na imunosupresivnu terapiju uvode se i pacijenti kojima su usluge transplantacije obavljene u zdravstvenim ustanovama u inozemstvu što dodatno utječe na povećanje broja pacijenata i troškova imunosupresivnih lijekova.

Iako je smanjen broj usluga skrininga koji se obavljaju pacijentima prilikom uvođenja i održavanja na listi čekanja za transplantaciju bubrega i u 2015. godini iskazani troškovi pruženih usluga su iznosili 308.787 KM i veći su u odnosu na troškove kadaverične transplantacije bubrega iskazane u 2015. godini

Pregled izvršenih usluga i troškova za program transplantologije, dat je u Tablici br.14 Privitka.

4.2.6. Nuklearna medicina

U okviru programa nuklearne medicine financiraju se usluge terapije karcinoma štitnjače radioaktivnim jodom. Rashodi za ove usluge u 2015. godini iznosili su 211.785 KM i manji su za 33% od planiranih, a u odnosu na 2014. godinu za 18%.

Usluge terapije karcinoma štitnjače radioaktivnim jodom u 2015. godini pružene su za 92 pacijenta, od kojih u UKC Sarajevo za 72 pacijenta, SKB Mostar za 18 pacijenata i KC Banja Luka za 2 pacijenata.

Smanjenje rashoda ovog programa posljedica je smanjenja broja liječenih pacijenata u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu kada su usluge terapije ca štitnjače radioaktivnim jodom pružene za 137 pacijenata.

Promatrano po zdravstvenim ustanovama, najveće smanjenje pruženih usluga evidentirano je kod UKC Sarajevo i to za 23 pacijenta, kao i kod KC Banja Luka za 23 pacijenta, dok je SKB Mostar u razini izvršenja 2014. godine.

4.2.7. Usluge PET/CT

U skladu sa Programom zdravstvene zaštite usluge PET/CT financiraju se sredstvima federalnog fonda solidarnosti za djecu do navršenih 18. godina života.

Rashodi za ove usluge su ranije tretirane kroz onkološki program za djecu u inozemstvu i do 2014. godine isključivo su pružane u zdravstvenim ustanovama u inozemstvu, a od 2014. godine su se počele pružati u UKC Sarajevo.

Rashodi za usluge PET/CT za djecu do 18 godina iznosili su 7.875 KM i znatno su niži od planiranih za 2015. godinu, odnosno za 55.125 KM ili 87%, a u odnosu na ostvarene u 2014. godini bilježe neznatno povećanje od 4.873 KM. Usluge PET/CT u 2015. godini pružene su za 5 pacijenata, a u 2014. godini za dva pacijenta.

4.2.8. Vaskularna kirurgija i invazivno-interventne dijagnostičko-terapijske procedure na krvnim žilama

Ukupni rashodi za izvršenje ovog programa iskazani su u ukupnom iznosu od 2.404.983 KM, od čega :

- se na operativne zahvate iz vaskularne kirurgije odnosi 1.299.798 KM,
- a preostali iznos od 1.105.185 KM odnosi se na usluge iz oblasti invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura na krvnim žilama.

Ukupni rashodi ovog programa manji su od planiranih za 155.017 KM ili 6%, a u odnosu na 2014. godinu bilježi se povećanje za 284.807 KM ili 13%.

U okviru programa vaskularne kirurgije sredstvima federalnog fonda solidarnosti financiraju se složeni operativni zahvati karotidnih arterija, ostalih ekstrakranijalnih krvnih žila i operativni zahvati aneurizme abdominalne aorte.

Ove usluge su pružane u UKC Sarajevo, UKC Tuzla, SKB Mostar, KB Zenica i Centru za srce BH Tuzla.

U 2015. godini izvršeno je ukupno 168 operativna zahvata što je za 6 operativnih zahvata više u odnosu na 2014. godinu.

Od ukupnog broja izvršenih operativnih zahvata najveći broj od 83 je izvršen u UKC Sarajevo, 55 u SKB Mostar, 18 u UKC Tuzla, 8 u KB Zenica i 4 u Centru za srce BH Tuzla.

U okviru programa invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura na krvnim žilama iskazani su troškovi za usluge embolizacije cerebralnih krvnih žila, stentiranja karotida i kolovanja i stentiranja aneurizmi izvršene u zdravstvenim ustanovama u FBiH.

Rashodi za ove usluge izvršene u 2015. godini iznosili su 1.105.185 KM i bilježe značajno povećanje od 41% u odnosu na izvršene u 2014. godini zbog povećanog opsega usluga izvršenih u UKC Tuzla.

Obzirom da su usluge invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura na krvnim žilama sadržane u Pravilniku o uvjetima i postupku upućivanja osiguranih osoba na liječenje u inozemstvo UKC Tuzla je, suglasno odredbama ovog Pravilnika, u 2014. godini otpočela sa pružanjem ovih usluga uz angažman stranih stručnjaka.

Budući da je UKC Tuzla angažiranjem stranih stručnjaka educirala domaće stručnjake i time se u potpunosti ospособila za samostalan rad, u 2015. godini je značajno povećan broj izvršenih usluga u odnosu na 2014. godinu, a istodobno je

smanjen broj upućivanja na liječenje u zdravstvene ustanove u inozemstvu i troškovi liječenja u inozemstvu.

Pregled izvršenih usluga i troškova vaskularne kirurgije i invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura na krvnim žilama prikazan je u Tablici 15 Privitka.

4.2.9. Najsloženiji oblici zdravstvene zaštite iz oblasti urologije

U okviru ovog programa sredstvima federalnog fonda solidarnosti financiraju se usluge složenih operativnih zahvata iz oblasti urologije i to: implantacija vještačkog sfinktera uretre, AMS-800 i cistektomija sa supravezikalnom derivacijom (Bricker, Mainz-Pouch, Hautman).

U 2015. godini izvršeno je ukupno 24 usluge od kojih:

- u UKC Sarajevo 20 usluga što je za 2 usluge manje u odnosu na 2014. godinu,
- u KB Zenica 1 usluga dok u 2014. godini nije izvršena nijedna usluga
- u KB „Dr Safet Mujić“ Mostar 3 usluge što je za 1 uslugu ili 50% više u odnosu na 2014. godinu.

U UKC Tuzla i SKB Mostar nije izvršena niti jedna usluga u 2015. godini.

Rashodi za navedene usluge u 2015. godini iznosili su 74.600 KM i manji su za 32% ili 34.400 KM od planiranih za 2015. godinu, a u odnosu na 2014. godinu smanjeni su za 4%.

Pregled izvršenih usluga i troškova najsloženijih oblika iz oblasti urologije dat je u Tablici 16 Privitka.

4.2.10. Liječenje Chronove bolesti

Rashodi za liječenje oboljelih od Chronove bolesti u 2015. godini su iznosili 2.036.618 KM i veći su za 13% ili 236.618 KM od planiranih, a u odnosu na 2014. godinu veći su za 11% ili 207.741 KM.

U 2015. godini liječeno je 90 pacijenata, što je za 16 pacijenata ili 21% više nego u 2014. godini.

Razlozi za ovakav trend rasta rashoda, pored povećanog broja liječenih pacijenata, su proširene indikacije i za liječenje ulceroznog kolitisa u odnosu na raniju primjenu lijeka infliximab u liječenju isključivo Chronove bolesti.

Podaci o potrošnji bioloških lijekova nedvojbeno ukazuju na karakter oboljenja, odnosno potrebu kontinuirane terapije kao i na činjenicu da su stvarne potrebe za ovim lijekovima neusporedivo veće od raspoloživih planiranih sredstava. Zbog limitiranih sredstava Federalni zavod osiguranja i reosiguranja bio je prisiljen konstantno ograničavati broj novih pacijenata. I pored činjenice da su ostvareni određeni pozitivni financijski efekti po temelju smanjenja cijena za oba lijeka (Infliximab i Adalimumab), potrošnja u 2015. godini se nije mogla uskladiti sa planiranim sredstvima.

4.3. Programi liječenja u inozemstvu

Programom zdravstvene zaštite utvrđeno je da se pacijenti sa oboljenjima i stanjima odnosno ozljedama koji se ne mogu uspješno liječiti u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, a koja su definirana Pravilnikom o uvjetima i postupku upućivanja na liječenje u inozemstvo, liječe u zdravstvenim ustanovama u inozemstvu.

Liječenje pacijenta se provodi u zdravstvenim ustanovama u inozemstvu sa kojima je Federalni zavod osiguranja i reosiguranja zaključio ugovore, odnosno u zdravstvenim ustanovama sa kojima Bosna i Hercegovina ima zaključene međudržavne ugovore o socijalnom osiguranju koji predviđaju mogućnost upućivanja osiguranika jedne države na liječenje u drugu državu.

Upućivanje pacijenata na liječenje vrši se na temelju izdane suglasnosti od strane nadležnog povjerenstva, imenovanog od strane Federalnog ministarstva zdravstva.

U idućoj tablici dat je pregled broja pacijenata za koje je odobreno liječenje i kontrolni pregledi u 2015.godini.

Oboljenje	Odobreno liječenje	Odobrena kontrola	Ukupno odobrenih prijedloga	Broj pacijenata
Dječja kardiologija	32	9	41	33
Dječja onkologija	10	33	43	17
Gamma knife	33	2	35	33
Embolizacija, stentiranje i koliovanje krvnih žila	32	8	40	32
Novotvorine oka kod djece i odraslih	2	10	12	4
Opekotine	3	0	3	3
Transplantacija organa - jetra, bubrezi, srce i rožnica	42	8	50	50
Transplantacija koštane srži	25	7	32	24
Elektrofiziološka ispitivanja	74	0	74	73
Rijetke patologije	43	36	79	40
Gamma knife povraćnici	1	0	1	1
UKUPNO:	297	113	410	310

U 2015.godini odobreno je ukupno 410 prijedloga, od čega je 297 za liječenje, a 113 za kontrolne preglede. Odobreni prijedlozi liječenja i kontrolnih pregleda odnose se na 310 pacijenata.

Promatrano po kantonalno-županijskoj pripadnosti, od ukupnog broja upućenih pacijenata najveći broj je iz Sarajevskog kantona 115, Zeničko-dobojskog 47, Tuzlanskog 44, Hercegovačko-neretvanskog 44, Srednjobosanskog 21, Zapadno-hercegovačkog 12, Županija 10 6, Bosansko-podrinjski 3 i Posavski 2 pacijenta.

Troškovi liječenja u inozemstvu za 2015. godinu iznosili su 9.218.573 KM, od čega se

na troškove liječenja osiguranih osoba iz Federacije BiH upućenih u zdravstvenim ustanovama u inozemstvu odnosi iznos od 9.148.117 KM, a preostalih 70.456 KM na troškove liječenja povratnika u općine u RS u okviru oboljenja gama knife.

Troškovi liječenja povratnika u inozemstvu iskazani su u okviru ukupnih rashoda za Program bolničkog liječenja povratnika u općine u RS iz razloga što se prava na zdravstvenu zaštitu ove populacije financiraju sredstvima namjenskog transfera iz Proračuna FBiH.

Pregled troškova liječenja u 2015.godini po vrstama oboljenja dat je u slijedećoj tablici.

OBOLJENJE	TROŠKOVI (KM)
Dječja kardiologija	2.574.634
Dječja onkologija	1.717.198
Gamma knife	331.674
Embolizacija, i stentiranje i koilovanje	620.029
Novotvorine oka kod djece i odraslih	106.245
Opekotine	492.075
Transplantacija organa; jetra, bubreži, srce i rožnica	1.075.844
Transplantacija koštane srži	601.773
Elektrofiziološka ispitivanja	989.949
Rijetka oboljenja	638.696
Gama povratnici	70.456
UKUPNO :	9.218.573

Kao što se vidi iz tabelarnog pregleda, u strukturi ukupnih troškova liječenja najveće učešće imaju troškovi: dječje kardiokirurgije (28%), dječja onkologije (19%), transplantacije organa (12%), elektrofiziološka ispitivanja (11%), dok se na troškove liječenja ostalih oboljenja odnosi preostalih (30%).

U privitku izvješća (tablica br.17) dat je pregled troškova liječenja po kantonima-županijama. Troškovi liječenja po kantonima-županijama slijede učešće broja pacijenata upućenih na liječenje, tako da se najveći troškovi iskazuju u kantonu Sarajevo 29%, u Tuzlanskom kantonu 16%, Zeničko-dobojskom kantonu 15%, Hercegovačko-neretvanskom kantonu 13%, Unsko-sanskom kantonu 9%, Zapadno-hercegovačkom kantonu 7%, Srednjebosanskom 7% i ostalim kantonima 4%.

Međutim, ono što treba imati u vidu da se fakture za troškove liječenja ispostavljaju sa zakašnjenjem, specijalno za pacijente upućene na liječenje po međudržavnim ugovorima (R Austrija, SR Njemačka, R Slovenija), koje traje i do dvije godine, pa su stvarni troškovi liječenja znatno veći od iskazanih u 2015.godini.

U skladu sa naprijed navedenim, u idućoj tablici dat je pregled strukture troškova liječenja u inozemstvu iskazanih u 2015.godini, po vrsti oboljenja i razdoblju upućivanja pacijenata na liječenje.

Oboljenje	Troškovi za pacijente upućene po odluci (2013.g.)	Troškovi za pacijente upućene u 2014.g.	Troškovi za pacijente upućene u 2015.g.	Ukupno ispostavljeni troškovi u 2015.g.
Dječja kardiologija	958.768	298.283	1.317.583	2.574.634
Dječja onkologija	59.170	1.310.035	347.993	1.717.198
Gamma knife		40.018	291.656	331.674
Embolizacija, stentiranje i koilovanje		461.000	159.029	620.029
Novotvorine oka kod djece i odraslih		49.599	56.640	106.245
Opekotine		41.801	450.274	492.075
Transplantacija organa, jetra, bubreži, srce i rožnica		358.714	717.130	1.075.844
Transplantacija koštane srži		45.614	556.159	601.773
Elektrofiziološka ispitivanja		191.653	798.295	989.949
Rijetka oboljenja		202.316	436.380	638.696
Gama-povratnici			70.456	70.456
Ukupno troškovi	1.017.938	2.999.034	5.201.596	9.218.573

Kao što se vidi iz tabličnog pregleda, u strukturi ukupnih troškova liječenja na pacijente upućene u 2015. godini se odnosi tek 56%, dok se preostalih 44% odnosi na troškove liječenje za pacijente upućene u ranijim godinama.

Na temelju podataka o broju upućenih pacijenata na liječenje u 2015. i ranijim godinama, a prema vrstama oboljenja, procjenjuju se troškovi u iznosu od cca 10,0 mil.KM.

Također, u 2015. godini okončane su aktivnosti na izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima i postupku upućivanja na liječenje u inozemstvo, kojima su proširena prava na liječenja u zdravstvenim ustanovama u inozemstvu za dva oboljenja, a koji je stupio na snagu u siječnju 2016. godine.

Imajući u vidu da, s jedne strane, troškovi liječenja u inozemstvu u 2015. godini bilježe značajno povećanje u odnosu na prethodne godine, visinu procijenjenih i očekivanih troškova po temelju liječenja iz 2015. i ranijih godina, povećanje broja zahtjeva za liječenjem, proširenje prava/oboljenja u 2016. godini, a s druge strane ograničena raspoloživa sredstva, bit će nužno poduzimati mјere kako bi se troškovi liječenja u idućem razdoblju uskladili sa raspoloživim sredstvima, od kojih kao najznačajnije izdvajamo sljedeće:

- Ograničiti broj upućivanja,
- Preispitati kriterije i medicinske indikacije o upućivanju na liječenje u inozemstvo, imajući u vidu mogućnosti uvođenja novih postupaka, procedura i protokola liječenja u domaćim zdravstvenim ustanovama,
- Razmotriti mogućnost skraćivanja dužine boravka i liječenja djece u inozemstvu i preispitati mogućnosti eventualnog nastavaka u domaćim zdravstvenim ustanovama,
- Smanjiti broj kontrolnih pregleda i iste obavljati u domaćim zdravstvenim ustanovama,

- U slučaju infekcija iste sanirati prije upućivanja na liječenje u zdravstvene ustanove u inozemstvo,
- Razvijati discipline tercijarnog razine u domaćim zdravstvenim ustanovama.

4.4. Ostali rashodi u funkciji provođenja programa federalne solidarnosti

Ostali rashodi u funkciji provođenja programa federalne solidarnosti odnose se na troškove: provođenja postupka javnih nabavki lijekova i potrošnog materijala koji se financiraju sredstvima federalne solidarnosti, isplate naknada za rad povjerenstava za izdavanje suglasnosti za liječenje na teret sredstava federalne solidarnosti, naknada za rad drugih stručnih povjerenstava u postupku ostvarivanja prava koja se osiguravaju sredstvima federalne solidarnosti, ostalih materijalnih troškova u provođenju programa solidarnosti (troškovi platnog prometa, nabava raznih obrazaca, tiskanje izvješća i ostalih materijala i dr.).

Pored navedenih troškova u ostale rashode federalnog fonda solidarnosti uključeni su troškovi po temelju:

- financiranja Projekta homo sprea-seta za hemostazu kod pacijenata sa akutnim gastrointestinalim krvarenjem i Projekta nutritivna potpora za tumorsku kaheksiju za pacijente sa upalnim bolestima debelog crijeva u iznosu od 61.401 KM. Financiranje projekta odobreno je po Odluci Upravnog vijeća Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, br. 02/III-01-1-2997-1/14 od 28.11.2014. godine
- Presude Općinskog suda u Sarajevu br. 65-0-P-052175-08-P od 20.02.2009. godine po temelju duga iz 2005. i 2006. godine, a koji se odnose na nabavku trakica za šećer za 50 pacijenata i Rješenja Ureda za razmatranje žalbi BiH, u ukupnom iznosu od 225.111 KM.

Ukupni rashodi za ove namjene u 2015. godini iznosili su 516.686 KM i manji su od planiranih za 3%.

4.5. Programi koji se financiraju namjenskim sredstvima iz Proračuna FBiH

4.5.1. Bolničko liječenje povratnika iz Federacije BiH u općine u R Srpskoj

Za usluge bolničkog liječenja u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH povratnika iz Federacije BiH u općine u R Srpskoj u 2015. godini, odobrena su namjenska sredstva u Proračunu Federacije BiH za 2015. godinu u iznosu od 2.000.000 KM.

Ukupni rashodi u 2015. godini iskazani su u iznosu od 1.692.091 KM, a usluge su pružene za 674 pacijenata - povratnika.

Broj pacijenata povratnika u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu smanjen je za 577, a iskazani rashodi manji su za 316.215 KM iz razloga što je Odlukom o ostvarivanju prava iz bolničke zdravstvene zaštite povratnika iz Federacije BiH u R Srpsku u zdravstvenim ustanovama u FBiH („Sl.novine FBiH“, br.84/14) koja je stupila na snagu 16.10.2014. godine utvrđeno da povratnici iz Federacije BiH u R Srpsku ostvaruju pravo na korištenje zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH i to samo za usluge iz vertikalnog programa koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

Navedenom odlukom je značajno reducirano pravo povratnika u odnosu na raniju odluku po kojoj su povratnici iz Federacije BiH u R Srpsku ostvarivali pravo na sve zdravstvene usluge bolničkog liječenja u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH.

Nakon brojnih inicijativa Vlada Federacije BiH je donijela Odluku o izmjenama i dopunama odluke o ostvarivanju prava iz bolničke zdravstvene zaštite povratnika iz Federacije BiH u R Srpsku u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH („Sl.novine FBiH“, br.36/15 od 13.05.2015. godine).

Zbog svega navedenog, u razdoblju 01.01.2015.-13.05.2015. godine od zdravstvenih ustanova u Federaciji BiH ispostavljeni su manji troškovi za liječenje povratnika u R Srpsku i ovi rashodi su se samo odnosili na usluge iz vertikalnog programa koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti, a nakon 13.05.2015. godine ovi troškovi su, u skladu sa izmijenjenom i dopunjeno odlukom, ispostavljeni za sve zdravstvene usluge bolničkog liječenja u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH.

Zbog utjecaja Odluke o izmjenama i dopunama odluke o ostvarivanju prava iz bolničke zdravstvene zaštite povratnika iz Federacije BiH u R Srpsku u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH („Sl.novine FBiH“, br.36/15 od 13.05.2015. godine) očekivalo se da će do kraja 2015. godine troškovi ovog programa kretati u okviru odobrenih namjenskih transfera iz Proračuna FBiH, međutim troškovi ovog programa u 2015. godini su za 15% ili 307.909 KM manje izvršeni u odnosu na planirane, a u odnosu na 2014. godinu manji su za 16% ili 316.215 KM.

Iako su u 2015. godini iskazani manji rashodi, a imajući u vidu činjenice da su sredstva namjenskog transfera u iznosu od 2,0 milijuna KM bila nedostatna za financiranje prava na bolničko liječenje povratnika, realno je očekivati da će rashodi za ovaj program u 2016. i u idućim godinama biti veći kako od iskazanih u 2015. godini, tako i od visine namjenskog transfera odobrenog Budžetom Federacije BiH.

4.5.2. Unapređenje Programa imunizacije djece protiv zaraznih bolesti

U okviru Programa imunizacije djece protiv zaraznih bolesti iskazani su rashodi u visini od 423.095 KM.

Ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosi 2.507.000 KM, od čega je do kraja 2014. godine izvršena sukcesivna isporuka cjepivo u vrijednosti od 2.083.780 KM i kojem iznosu su iskazani rashodi za 2014. godinu.

Za preostali neisporučeni dio cjepivo u vrijednosti od 423.095 KM iskazani su troškovi u 2015. godini.

Federalni zavod osiguranja i reosiguranja je zaključno sa 2014. godinom vršio postupak javne nabavke cjepiva za Federaciju BiH, a od 2015. godine ovaj program je prešao u nadležnost Federalnog zavoda za javno zdravstvo.

Nabava cjepiva financirala se namjenskim sredstvima iz Proračuna FBiH.

5. Financijski rezultat

U 2015. godini federalni fond solidarnosti je ostvario prihode za financiranje zdravstvenih usluga, lijekova i programa u iznosu od 128.080.594 KM i rashode u iznosu od 138.530.701 KM, te je iskazan višak rashoda nad prihodima (gubitak) u iznosu od 10.450.107 KM.

Rebalansom finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti za 2015. godinu planirano je uravnoteženje prihoda i rashoda.

Međutim, iz Proračuna Federacije BiH nisu doznačena sredstva u iznosu koji je odobren u Proračunu Federacije BiH za 2015. godinu.

U 2015. godini iz Proračuna FBiH doznačena su sredstva u iznosu od 11.500.000 KM, što je za 16.500.000 KM manje od planiranog i odobrenog u Proračunu FBiH za 2015. godinu.

6. Zaključna razmatranja

Federalni fond solidarnosti je u tijeku 2015. godine poslovaо sa izvjesnim poteškoćama uzrokovanim nedovoljnim sredstvima za financiranje lijekova i zdravstvenih usluga u odnosu na broj pacijenata kojima je indicirana uporaba lijekova i pružanje zdravstvenih usluga koje se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti kao i nelikvidnošću koja je najvećim dijelom posljedica nedovoljne i neredovite uplate sredstava iz Proračuna FBiH.

U 2015.godini federalni fond solidarnosti je ostvario ukupne prihode za financiranje zdravstvenih usluga, lijekova i programa u iznosu od 128.080.594 KM što je za 10% manje od planiranih iz razloga manje doznačenih sredstava iz Proračuna FBiH.

Prihodi od doprinosa su ostvareni u iznosu od 116.776.620 KM i veći su za 2% u odnosu na planirane za 2015. godinu iz razloga što je u 2015. godini došlo do povećanja prihoda od doprinosa za obvezatno zdravstveno osiguranja zbog povećanja gospodarske aktivnosti u Federaciji BiH u 2015. godini, provođenja kontrole poreznih obveznika od strane Porezne uprave Federacije BiH, kao i povećanja prihoda od doprinosa ino-osiguranika.

Prihodi iz proračuna su ostvareni u iznosu 11.500.000 KM, i manji su za 16.500.000 KM ili 59% u odnosu na planirane.

U razdoblju siječanj–veljača 2016. godine, iznos dugovanja iz Proračuna Federacije BiH iz 2015.godine odnosno od preostalih 16,5 mil. KM doznačeno je ukupno 10.382.388 KM, tako da su do konačne izrade izvješća za 2015.godinu, dugovanja po temelju nedoznačenih transfera iz Proračuna Federacije BiH za 2015.godinu smanjena na iznos od 6.117.612 mil.KM. Kada se od navedenog iznosa oduzmu neutrošena sredstva po osnovu namjenskog transfera za liječenje povratnika u R Srpsku dugovanja Proračuna Federacije BiH prema Federalnom zavodu osiguranja i reosiguranja iznose 5.809.703 KM.

U tijeku 2015. godine iz Proračuna FBiH su uplaćena manje doznačena sredstva iz 2014. godine u iznosu 12.208.333 KM, a na zahtjev Federalnog ministarstva zdravstva izvršen je povrat neutrošenog dijela namjenskog transfera za program imunizacije u FBiH u iznosu od 993.000 KM.

Manje doznačena sredstva iz Proračuna FBiH za 2014. godinu su usmjerena na pokriće gubitka iskazanog po godišnjem obračunu za 2014. godinu, prema odluci Upravnog vijeća Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja.

Ukupni rashodi u 2015. godini su iskazani u iznosu od 138.530.701 i manji su za 2% u odnosu na planirane, a 1% u odnosu na ostvarene za 2014. godinu.

U ukupnim rashodima lijekovi i medicinski materijali su iznosili 75.730.639 KM, od čega lijekovi 59.156.427 KM, a potrošni medicinski materijali 16.574.212 KM.

Potrošni medicinski materijali se odnose na potrošni dijalizni materijal u iznosu od 16.372.350 KM i na trakice za kontrolu šećera u krvi kod djece u iznosu od 201.862 KM.

U iskazanim rashodima za nabavku lijekova i medicinskih materijala sadržani su i troškovi po temelju PDV-a u iznosu od cca 11 milijuna KM.

Rashodi za izvršene zdravstvene usluge su iznosili 62.800.062 KM.

Troškovi lijekova i medicinskih materijala sudjeluju sa 58% u ukupnim rashodima federalnog fonda solidarnosti, a zdravstvene usluge sa 42%.

U tijeku 2015. godine na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti liječeno je 24.123 pacijenata.

Promatrano po vrsti oboljenja i skupinama usluga, od ukupnog broja pacijenata čije liječenje je financirano sredstvima federalnog fonda solidarnosti, najveće učešće imaju:

- pacijenti liječeni citostaticima (redovita lista i poseban režim) od 44%
- pacijenti kojima su pružene iz programa kardiologije i kardiovaskularne medicine od 23%
- pacijenti na liječenju radioterapijom od 13%
- pacijenti na programu dijalize od 6%
- dok se na sve ostale pacijente iz programa federalnog fonda solidarnosti odnosi 14%.

U cilju uravnoteženja prihoda i rashoda, u tijeku 2015. godine poduzimane su brojne mjeru i aktivnosti kojim je uspostavljena kontrola nad izvršenjem rashoda, ali je tim mjerama onemogućeno svim pacijentima kojima je izdana suglasnost za liječenje korištenje lijekova i pružanje usluga neposredno po izdanoj suglasnosti zbog čega su formirane liste čekanja.

Sa 31.12.2015. godine na listama čekanja za korištenje lijekova evidentirano je 450 pacijenata, a na pružanje zdravstvenih usluga iz oblasti kardiologije i kardiovaskularne medicine 1069 pacijenata.

Procjenjuje se da su za rješavanje listi čekanja potrebna dodatna sredstva u ukupnom iznosu od 27,8 mil. KM, od čega za pružanje usluga iz oblasti kardiologije i kardiokirurgije preko 5 mil. KM, a za uporabu lijekova citostatika sa posebnim režimom propisivanja i lijekove za liječenje oboljelih od multipla skleroze u iznosu od cca 22,8 mil. KM.

Mjere koje su poduzimane na ograničavanju rashoda rezultirale su izvršenjem rashoda do razine planiranih, ali zbog neostvarenja prihoda iz Proračuna Federacije BiH, po godišnjem obračunu za 2015. godinu, u poslovanju federalnog fonda solidarnosti je iskazan višak rashoda nad prihodima (gubitak) u iznosu od 10.450.107 KM.

U slučaju da su sredstva odobrena Budžetom Federacije BiH za 2015. godinu u cijelosti doznačena ovom zavodu do 31.12.2015. godine, u poslovanju federalnog fonda solidarnosti ne bi bio iskazan višak rashoda nad prihodima (gubitak).

O svim problemima koji su pratili poslovanje federalnog fonda solidarnosti tijekom 2015. godine redovito su sačinjavana izvješća i informacije koje je razmatrao Upravni vijeće Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja, a na temelju kojih su propisivane i provođene mjere.

Uvažavajući navedeno, a imajući u vidu veoma složenu ekonomsku situaciju u Federaciji BiH, nerealno je očekivati da će se sredstva iz Proračuna povećavati u odnosu na dosadašnje razdoblje, kao i da će se prihodi od doprinosa značajnije povećavati. Zbog toga smatramo neophodnim, pored dosada poduzetih mjera, utvrditi i druge mjere kako bi se osiguralo nesmetano provođenje programa federalnog fonda solidarnosti. U tom smislu predlažemo slijedeće:

- Nastaviti započete aktivnosti sa Federalnim ministarstvom zdravstva na revidiranju programa federalnog fonda solidarnosti na način da se iz programa isključe zdravstvene usluge i programi koji po svom karakteru ne spadaju u prioritetne vertikalne programe i najsloženije oblike zdravstvene zaštite, te u tom smislu ponovo aktivirati inicijativu za izmjene Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava;
- Zaustaviti dalje širenje Liste lijekova koji se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti;
- Utvrditi obvezu osobnog učešća osiguranih osoba u troškovima korištenja pojedinih zdravstvenih usluga i lijekova, iz programa koji se financiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti, uvažavajući iznimke koji su propisani Odlukom o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava;
- Poticati razvoj i jačanje kapaciteta zdravstvenih ustanova u Federaciji BiH za pružanje zdravstvenih usluga iz programa liječenja u inozemstvu;
- Nastaviti aktivnosti sa ciljem da nadležne institucije u Federaciji BiH zajedno sa resornim ministarstvom, Federalnim ministarstvom financija i Vladom

- Federacije BiH osiguraju sredstava iz Proračuna FBiH za federalni fond solidarnosti, suglasno odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju;
- Poduzimati aktivnosti na razini nadležnih institucija u cilju formiranja za financiranje skupih lijekova iz akciza, povrata PDV-a i sl.;
  - U kontekstu pokrenutih aktivnosti na provođenju Reformske agende u dijelu reforme zdravstvenog sektora osigurati kontinuitet u funkcioniranju i provođenju Programa zdravstvene zaštite koji se financira sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

7. PRIVITCI

Tablica 1. Pregled prihoda od doprinosa ostvarenih u obvezatnom zdravstvenom osiguranju, za razdoblje siječanj-prosinac 2015.;

Tablica 2. Ukupni rashodi fonda solidarnosti, za razdoblje siječanj-prosinac 2015.;

Tablica 3. Pregled usluga i troškova hemodijalize, po zdravstvenim ustanovama, za razdoblje siječanj-prosinac 2015.;

Tablica 3.1. Pregled usluga i troškova hemodijalize, po kantonima-županijama, za razdoblje siječanj- prosinac 2015.;

Tablica 3.2. Pregled troškova prijevoza na hemodijalizu, po kantonima-županijama za razdoblje siječanj-prosinac 2015.;

Tablica 4. Pregled izvršenih usluga radioterapije, po zdravstvenim ustanovama za razdoblje siječanj- prosinac 2015.;

Tablica 4.1. Pregled izvršenih usluga radioterapije, po kantonima-županijama za razdoblje siječanj- prosinac 2015.;

Tablica 5. Pregled troškova za citostatike, po kantonima-županijama i zdravstvenim ustanovama, za razdoblje siječanj-prosinac 2015.;

Tablica 6. Pregled troškova za liječenje od AIDS-a, po zdravstvenim ustanovama, za razdoblje siječanj-prosinac 2015.;

Tablica 7. Pregled troškova za program novorođenačkog skrininga na kongenitalni hipotireoidizam i fenilketonuriju, po zdravstvenim ustanovama za razdoblje siječanj-prosinac 2015.;

- Tablica 8. Pregled troškova za liječenje hemofilije i humani imunoglobulin, po kantonima-županijama, za razdoblje siječanj- prosinac 2015.;
- Tablica 9. Pregled troškova dijagnostičkih pretraga i lijekova za hepatitis C i hepatitis B, po zdravstvenim ustanovama, za razdoblje siječanj- prosinac 2015.;
- Tablica 10. Pregled opsega izvršenih usluga i troškova kardiologije i kardiokirurgije po zdravstvenim ustanovama, za razdoblje siječanj- prosinac 2015.;
- Tablica 10.1 Pregled opsega izvršenih usluga i troškova kardiologije i kardiokirurgije, po kantonima-županijama, za razdoblje siječanj- prosinac 2015.;
- Tablica 11. Pregled opsega izvršenih usluga i troškova neurokirurgije, po zdravstvenim ustanovama, za razdoblje siječanj- prosinac 2015.;
- Tablica 11.1 Pregled opsega izvršenih usluga i troškova neurokirurgije, po kantonima-županijama, za razdoblje siječanj- prosinac 2015.;
- Tablica 12. Pregled opsega izvršenih usluga i troškova ortopedije i traumatologije, po zdravstvenim ustanovama i kantonima-županijama, za razdoblje siječanj- prosinac 2015. ;
- Tablica 13. Pregled opsega izvršenih usluga i troškova torakokirurgije, po zdravstvenim ustanovama i kantonima-županijama, za period siječanj- prosinac 2015.;
- Tablica 14. Pregled opsega izvršenih usluga i troškova transplantologije, po zdravstvenim ustanovama za razdoblje siječanj- prosinac 2015.;
- Tablica 15. Pregled opsega izvršenih usluga i troškova vaskularne kirurgije, invazivne i interventne angiologije, po zdravstvenim ustanovama, za razdoblje siječanj- prosinac 2015.;
- Tablica 16. Pregled opsega izvršenih usluga i troškova najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz oblasti urologije, po zdravstvenim ustanovama, za razdoblje siječanj- prosinac 2015.;
- Tablica 17. Pregled troškova liječenja u inozemstvu po oboljenjima i kantonima-županijama za razdoblje siječanj- prosinac 2015.

PREGLED PRIHODA OD DOPRINOSA
OSTVARENIH U OBAVEZNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU
ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ-PROSINAC 2015. GODINE

Tablica 1

NAZIV KANTONA/ŽUPANIJE	IZVRŠENJE SIJEČANJ- STUDENI 2015			IZVRŠENJE PROSINAC 2015			UKUPNO kanton./županij. zavod I-XII 2015	UKUPNO Solidarnost I-XII 2015	SVEUKUPNO I-XII 2015.
	Kantonalni Zavodi	Solidarnost	UKUPNO I-XI 2015	Kantonalni Zavodi	Solidarnost	UKUPNO XII 2015			
UNSKO-SANSKI	66.067.199	6.648.247	72.713.446	7.685.360	809.255	8.494.615	73.752.559	7.455.502	81.208.061
POSAVSKA	10.930.760	1.027.117	11.957.877	1.346.811	115.582	1.462.393	12.277.571	1.142.699	13.420.270
TUZLANSKI	169.066.474	16.863.447	185.929.921	19.038.748	1.854.149	20.892.895	188.105.220	18.717.596	206.822.816
ZENIČKO-DOBOSKI	130.654.221	12.706.151	143.360.372	21.674.143	1.595.305	23.269.448	152.328.364	14.301.466	166.629.820
BOSANSKO-PODRINJSKI	11.977.886	1.196.536	13.174.422	1.264.370	121.232	1.385.602	13.242.256	1.317.768	14.560.024
SREDNJOBOSANSKI	75.617.976	7.586.332	83.204.308	7.997.031	815.058	8.812.089	83.615.007	8.401.390	92.016.397
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA	98.812.338	11.536.414	110.348.752	11.880.504	1.326.623	13.207.027	110.692.842	12.862.937	123.555.779
ZAPADNOHERCEGOVAČKA	29.953.408	2.763.741	32.717.149	3.019.169	291.038	3.310.207	32.972.577	3.054.779	36.027.356
SARAJEVO	302.358.100	40.197.324	342.555.424	33.118.970	4.372.115	37.491.085	336.477.070	44.569.439	380.046.509
ŽUPANIJA 10	21.508.339	2.072.676	23.581.015	2.093.018	203.748	2.296.766	23.601.357	2.276.424	25.877.781
UKUPNO	916.946.702	102.595.985	1.019.542.687	109.118.122	11.504.005	120.622.127	1.026.064.824	114.099.990	1.140.164.814

**PREGLED USLUGA I TROŠKOVA KEMODIJALIZE, PO ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ-PROSINAC 2015.godine**

Tablica 3

ZDRAVSTVENA USTANOVA	Kronična dijaliza			Peritonealna dijaliza		Akutna dijaliza			Troškovi za lijekove	UKUPNI TROŠKOVI
	Br. dijal.	Troškovi dijalize	Troškovi potrošnog materijala	Br. pac.	Troškovi potrošnog materijala	Br. dijal.	Troškovi dijalize	Troškovi potrošnog materijala	Iznos	Iznos
UKC Sarajevo	44768	1.745.952	3.582.489	44	754.945				1.342.135	7.425.521
UKC Tuzla	27690	1.079.910	2.127.594	24	498.006				778.583	4.484.093
SKB Mostar	16618	648.102	1.261.370	7	226.783	130	5.070	7.151	467.537	2.616.013
Kanton.bolnica Zenica	28290	1.103.310	1.987.844	14	174.585	583	22.737	27.641	819.451	4.135.568
Kanton.bolnica Bihać	15251	594.789	1.250.759			272	10.608		397.315	2.253.471
JU bolnice Travnik	14411	562.029	1.184.038	7	171.212				425.902	2.343.181
ŽB Orašje	10850	423.150	708.434			22	858	1.179	280.449	1.414.070
ŽB Livno	3562	138.918	211.118			5	195	68	96.608	446.907
Opća bolnica Tešanj	6352	247.728	444.311	1	30.237				190.107	912.383
Opća bolnica Gračanica	11154	435.006	886.782						356.850	1.678.638
Opća bolnica Konjic	3260	127.140	235.894						100.752	463.786
Opća bolnica "Abdulah Nakaš"										0
JZU DZ Živinice	8715	339.885	599.910						258.574	1.198.369
Izvanredna pomoć (refundacija troškova liječenja)										2.375
UKUPNO	190921	7.445.919	14.480.543	97	1.855.768	1.012	39.468	36.039	5.514.263	29.374.375

**PREGLED USLUGA I TROŠKOVA KEMODIJALIZE, PO KANTONIMA/ŽUPANIJAMA
ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ-PROSINAC 2015.godine**

Tablica 3.1

KANTON/ŽUPANIJA	Kronična dijaliza			Peritonealna dijaliza		Akutna dijaliza			Troškovi za lijekove	UKUPNI TROŠKOVI
	Br. dijal.	Troškovi dijalize	Troškovi potrošnog materijala	Br. pac.	Troškovi potrošnog materijala	Br. dijal.	Troškovi dijalize	Troškovi potrošnog materijala	Iznos	Iznos
UNSKO-SANSKI	15672	611.208	1.280.123	2	5.580	272	10.608		403.308	2.310.827
POSAVSKA	10167	396.513	664.438			22	858	1.179	263.829	1.326.817
TUZLANSKI	47753	1.863.150	3.620.620	25	502.399	5	195		1.413.747	7.400.111
ZENIČKO-DOBOSKI	35098	1.368.822	2.485.711	16	234.612	578	22.542	27.641	1.016.673	5.156.001
BOSANSKO-PODRINJSKI	2477	96.603	197.567	7	139.902				65.437	499.509
SREDNJOBOSANSKA	15482	603.015	1.260.601	9	218.783				461.428	2.543.827
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA	17660	688.740	1.323.711	8	255.119	115	4.485	5.946	508.251	2.786.252
ZAPADNOHERCEGOVAČKA	3032	118.248	230.345			17	663	1.205	83.021	433.482
SARAJEVO	40081	1.563.159	3.207.233	30	499.373				1.208.826	6.478.591
KANTON/ŽUPANIJA 10	3499	136.461	210.194			3	117	68	89.743	436.583
Izvanredna pomoć (refundacija troškova liječenja)										2.375
UKUPNO	190921	7.445.919	14.480.543	97	1.855.768	1.012	39.468	36.039	5.514.263	29.374.375

PREGLED TROŠKOVA PRIJEVOZA NA KEMODIJALIZU,
PO KANTONIMA/ŽUPANIJAMA ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ-PROSINAC 2015.GODINE

Tablica 3.2.

KANTON / ŽUPANIJA	IZVRŠENJE I-XII 2015.g
UNSKO-SANSKI	159.200
POSAVSKA	93.250
TUZLANSKI	343.070
ZENIČKO-DOBOSKI	254.120
BOSANSKO-PODRINJSKI	47.630
SREDNJOBOSANSKA	154.045
HERCEGOVACKO-NERETVANSKA	121.430
ZAPADNOHERCEGOVACKA	28.555
SARAJEVO	232.600
KANTON/ŽUPANIJA 10	35.480
UKUPNO	1.469.380

**PREGLED IZVRŠENIH USLUGA RADIOTERAPIJE, PO KANTONIMA/ŽUPANIJAMA
ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ-PROSINAC 2015.GODINE**

Tablica 4.1.

KANTON/ŽUPANIJA	RADIOTERAPIJA				
	Br.usl.	Iznos	Broj bo dana	Iznos	UKUPNO IZNOS
UNSKO-SANSKI	174	340.893	3.740	246.840	587.733
POSAVSKA	37	66.800	377	24.882	91.682
TUZLANSKI	904	1.313.256	1.338	88.308	1.401.564
ZENIČKO-DOBOSKI	429	880.967	6.914	456.324	1.337.291
BOSANSKO-PODRINJSKI	36	68.535	714	47.124	115.659
SREDNJOBOSANSKA	261	520.152	6.256	412.896	933.048
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA	207	439.617	1.411	93.126	532.743
ZAPADNOHERCEGOVAČKI	56	115.553	52	3.432	118.985
SARAJEVO	887	1.578.057	3.609	238.194	1.816.251
KANTON/ŽUPANIJA 10	39	87.229	1.237	81.642	168.871
UKUPNO	3.030	5.411.059	25.648	1.692.768	7.103.827
Izvanredna pomoć					23.000
UKUPNO					7.126.827

PREGLED TROŠKOVA ZA PROGRAM NOVOROĐENAČKOG SKRININGA NA KONGENITALNI
HIPOTIREOIDIZAM I FENILKETONURIJU, PO ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ-PROSINAC 2015.GODINE

Tablica 7.

NAZIV USLUGE	ZDRAVSTVENA USTANOVA					
	UKC SARAJEVO		UKC TUZLA		UKUPNO IZVRŠENJE	
	Broj usluga	Iznos	Broj usluga	Iznos	Broj usluga	Iznos
Skrining novorođenčadi na kong.hipotireoidizam	5.024	30.144	14.383	88.583	19.407	118.727
Skrining novorođenčadi na fenilketonuriju	5.024	30.144	14.278	85.804	19.302	115.948
Skrining novorođenčadi na adrenalnu hiperplasiu					0	0
UKUPNO SKRINING	10.048	60.288	28.661	174.387	38.709	234.675
Liječenje kongenitalnog hipotireoidizma						0
Liječenje fenilketonurije				63		63
UKUPNO LIJEČENJE		0		63		63
SVEUKUPNO	10.048	60.288	28.661	174.450	38.709	234.738

PREGLED TROŠKOVA ZA LIJEČENJE HEMOFILIJE I HUMANI IMUNOGLOBULIN,
PO KANTONIMA/ŽUPANIJAMA ZA RAZDOBLJE SIJEĆANJ-PROSINAC 2015.GODINE

Tablica 8.

KANTON/ŽUPANIJA	Faktori koagulacije	Humani imunoglobulin	UKUPNO IZVRŠENJE
UNSKO-SANSKI	47.739	32.105	79.844
POSAVSKA	10.030	2.376	12.406
TUZLANSKI	441.036	87.791	528.827
ZENIČKO-DOBOSKI	777.706	55.469	833.175
BOSANSKO-PODRINJSKI	3.254	3.504	6.758
SREDNJOBOSANSKA	1.798.200	20.391	1.818.591
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA	568.833	82.083	650.916
ZAPADNOHERCEGOVAČKA		23.274	23.274
SARAJEVO	767.494	156.800	924.294
KANTON-ŽUPANIJA 10	102.303	6.115	108.418
UKUPNO	4.516.595	469.908	4.986.503

PREGLED OPSEGА IZRŠENIH USLUGA I TROŠKOVA ORTOPEDIJE I TRAUMATOLOGIJE, PO KANTONIMA/ŽUPANIJAMA I ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ-PROSINAC 2015. GODINE

Tablica 12

PREGLED OPSEGA IZVRŠENIH USLUGA I TROŠKOVA TORAKOKIRURGIJE, PO KANTONIMA/ŽUPANIJAMA I ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ-PROSINAC 2015. GODINE

Tablica 13.

KANTON/ŽUPANIJA 10	UKC SARAJEVO				UKC TUZLA				SKB MOSTAR				UKUPNO IZVRŠENJE	
	Operacija karcinoma broncha		Operacija karcinoma jednjaka		Operacija karcinoma broncha		Operacija karcinoma jednjaka		Operacija karcinoma broncha		Operacija karcinoma jednjaka			
	Br.usl.	Iznos	Br.usl.	Iznos	Br.usl.	Iznos	Br.usl.	Iznos	Br.usl.	Iznos	Br.usl.	Iznos	Br.usl.	Iznos
UNSKO-SANSKI	8	40.736											3	40.736
POSAVSKA													0	0
TUZLANSKI													31	167.449
ZENIČKO-DOBOSKI	1	5.092	2	12.926									3	18.018
BOSANSKO-PODRINJSKI													0	0
SREDNJOBOSANSKA	13	66.196											14	71.285
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA													4	20.368
ZAPADNOHERCEGOVAČKA	2	10.184											5	26.831
SARAJEVO	1	5.092											6	25.460
KANTON/ŽUPANIJA 10													1	5.092
Izvanredna pomoć (refundacija troškova liječenja)													2	10.184
UKUPNO	25	127.300	2	12.926	24	122.208	7	45.241	10	50.920	1	6.463	69	375.058

PREGLED OPSEGA IZVRŠENIH USLUGA I TROŠKOVA VASKULARNE KIRURGIJE, INVAZIVNE I INTERVENTNE ANGIOLOGIJE,
PO ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ-PROSINAC 2015.GODINE

Tablica 15.

USLUGA	UKC SARAJEVO		UKC TUZLA		SKB MOSTAR		KB ZENICA		OB "ABDULAH NAKAŠ"		KB "Dr SAFET MUJIĆ" MOSTAR		CENTAR ZA SRCE BIH		UKUPNO IZVRŠENJE		
	Br.usluga	Iznos	Br.usluga	Iznos	Br.usluga	Iznos	Br.usluga	Iznos	Br.usluga	Iznos	Br.usluga	Iznos	Br.usluga	Iznos	Br.usluga	Iznos	
HIRURGIJA KRVNIH SUDOVA GLAVE, VRATA I TRBUHA																	
Operacije karotidnih arterija	40	157.760				37	146.628	8	23.664								
Operacije ostalih ekstrakranijalnih krvnih žila																85	328.052
Aneurizma abdominalne aorte	43	506.956	18	205.762	18	210.652										0	0
UKUPNO	83	664.716	18	205.762	55	357.280	8	23.664	0	0	0	0	4	48.376	83	971.746	
INVAZIVNO-INTERVENTNE DIJAGNOSTIČKO-TERAPIJSKE PROCEDURE NA KRVnim ŽILAMA																	
Embolizacija cerebralnih krvnih žila	2	19.626	12	165.893													
Stentiranje karotida				21	150.511	1	6.893									14	185.519
Koilovanje i stentiranje aneurizmi	4	61.666	31	669.490												22	157.404
UKUPNO	6	81.292	64	985.894	1	6.893	0	0	0	0	0	0	0	0	0	35	731.156
Izvanredna pomoć (refundacija troškova liječenja)																	
SVEUKUPNO	89	746.008	82	1.191.656	56	364.173	8	23.664	0	0	0	0	4	48.376	239	2.404.983	

PREGLED OPSEGA IZVRŠENIH USLUGA I TROŠKOVA NAJSLOŽENIJIH OBLIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE IZ OBLASTI UROLOGIJE, PO ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ-PROSINAC 2015. GODINE

Tablica 15.

**ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

ANEX II

SARAJEVO, VELJAČA 2016. GODINE

ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU FINANCIJSKOG PLANA STRUČNE SLUŽBE ZAVODA
ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE ZA 2015. GODINU

SARAJEVO, VELJAČA 2016. GODINE

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. PRIHODI.....	1
3. RASHODI.....	3
Bruto plaće	4
Naknade troškova prijevoza sa posla i na posao	4
Naknade za topli obrok	4
Naknade za regres za godišnji odmor	4
Otpremnine	4
Jubilarne nagrade	4
Pomoći u slučaju smrti, invaliditeta i ostale pomoći	4
Naknade članovima Upravnog vijeća	4
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	5
Putni troškovi	5
Izdaci za energiju	5
Komunalne usluge	5
Nabava materijala	5
Usluge prijevoza i gorivo.....	5
Tekuće održavanje.....	6
Osiguranje i bankarske usluge.....	6
Ugovorene i druge posebne usluge.....	6
Kapitalna ulaganja	6
4. FINANCIJSKI REZULTAT	7
5. BROJ I STRUKTURA ZAPOSLENIH.....	7

1. UVOD

Sukladno odredbama Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15 i 102/15), i odredbama članka 100 i članka 104. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 30/97, 07/02, 70/08 i 48/11), Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja (u daljem tekstu: Federalni zavod osiguranja i reosiguranja) je izradio Izvješće o izvršenju Finansijskog plana Stručne službe Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja (u daljem tekstu: Stručna služba), za razdoblje I-XII 2015.godine.

Stručna služba je u razdoblju I-XII 2015.godine obavljala stručne, administrativne i druge poslove utvrđene Programom rada za navedeni razdoblje, a koji se odnose na:

- provođenje programa federalnog fonda solidarnosti,
- poslove u vezi sa ostvarivanjem prava iz obvezatnog zdravstvenog osiguranja,
- praćenje zaštite po temelju međunarodnih konvencija i sporazuma o zdravstvenom osiguranju i zdravstvene zaštite po temelju detašmana,
- učešće u projektima reformi u zdravstvenom sektoru (implementacija nacionalnih zdravstvenih računa, razvoj sustava monitoringa i evaluacije u zdravstvenom sektoru F BiH),

Obzirom da su na temelju podataka u razdoblju I-VIII 2015. godine izvršeni rashodi Stručne službe u manjem iznosu od planiranih, urađen je Rebalans finansijskog plana Stručne službe za 2015.godinu. (u daljem tekstu Finansijski plan Stručne službe). Ovim rebalansom ukupni rashodi su smanjeni za 73.000 KM ili 3% u omjeru na planirane finansijskim planom.

U Izvješću o izvršenju Finansijskog plana Stručne službe za 2015.godinu prikazani su podaci o ostvarenim prihodima i rashodima, kapitalnim ulaganjima i zaposlenim sa usporednim podacima planiranim za 2015.godinu, te ostvarenim u 2014.godini.

2. PRIHODI

Prihodi Stručne službe za razdoblje I-XII 2015. godini ostvareni su iz slijedećih izvora:

- Od učešća u ukupno ostvarenim prihodima Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja, suglasno Odluci Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o osiguranju sredstava za rad Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja, broj 136/2005 od 10.03.2005.godine;
- Po Sporazumu o financiranju djelatnosti Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja koji je potpisana sa kantonalnim/županijskim zavodima zdravstvenog osiguranja;
- Ostalih prihoda ostvarenih po temelju otkupa tenderske dokumentacije, prihoda od naplate napitaka u čajnoj kuhinji Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja, i prihoda po temelju refundacije bolovanja preko 42 dana.

U nastavku izvješća dana su obrazloženja pojedinačnih stavki izvršenih rashoda u razdoblju I-XII 2015. godine sa usporednim podacima o planiranim rashodima za ovo razdoblje, a prema ekonomskim kategorijama.

Bruto plaće

Troškovi bruto plaća i naknada (neto plaća, porez na plaću, doprinosi iz plaće zaposlenog) zaposlenih u Stručnoj službi, u 2015. godini iznosili su ukupno 1.584.270 KM i manji su za 65.730 KM ili 4%, u omjeru na planirane za ovo razdoblje. Troškovi bruto plaća i naknada manji su i omjeru na izvršene u 2014. godini iz razloga što nije izvršen planirani prijem novih, a istodobno je smanjen broj djelatnika u omjeru na 2014. godinu.

Naknade troškova prijevoza sa posla i na posao

Naknade za troškove prijevoza na posao u 2015. godini su iznosile 26.235 KM i manje su za 10% u omjeru na planirane u 2015. godini. Naknade za troškove prijevoza na posao i sa posla su isplaćivane za svakog uposlenika u mjesечноj iznosu od 53 KM i to za razdoblje od 11 mjeseci.

Naknade za topli obrok

Naknade za topli obrok uposlenika Stručne službe u 2015. godini iznosile su 109.200 KM.

Naknade za regres za godišnji odmor

Rashodi po temelju naknada za regres za godišnji odmor zaposlenih u Stručnoj službi u 2015. godini iznosili su 19.159 KM i kretali su se u okviru planiranih Financijskim planom Stručne službe za 2015. godinu.

Opremnine

Financijskim planom Stručne službe planirana je isplata otpremnine zbog odlaska u mirovinu za jednog uposlenika. Međutim, zbog ograničenja glede upošljavanja novih zaposlenika planirano umirovljenje nije realizirano do kraja 2015. godine niti je izvršena isplata otpremnine po tom temelju.

Jubilarne nagrade

Naknade za jubilarne nagrade su isplaćene za uposlenike koji su u 2015. godini stekli pravo u skladu sa Pravilnikom o radu Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja. Ovi troškovi su iznosili 9.776 KM što je u visini planiranih za 2015. godinu.

Pomoći u slučaju smrti, invaliditeta i ostale pomoći

Troškovi na ime pomoći u slučaju smrti i invaliditeta i ostale pomoći u 2015. godini iznosili su 11.400 KM, i kretali su se u okviru planiranih za 2015. godinu. Ove naknade su isplaćivane u skladu sa normativnim aktima Zavoda.

Naknade članovima Upravnog vijeća

Naknade članovima Upravnog vijeća u 2015. godini isplaćene su u iznosu od 76.857 KM i manje su za 13.143 KM ili 15% u omjeru na planirane.

Od ukupno isplaćenih sredstava na naknade za članstvo u Upravnom vijeću sa obračunatim porezom i doprinosom odnosi se 69.128 KM, a preostalih 7.729 KM na naknade putnih troškova članovima Upravnog vijeća sa prebivalištem van Kantona Sarajevo.

Naknade su isplaćivane suglasno Odluci Vlade Federacije BiH, o visini naknade za rad predsjednika i članova upravnih i nadzornih vijeća zdravstvenih ustanova u vlasništvu Federacije BiH, odnosno jednog ili više kantona/županija i Federacije BiH, zajedno. Navedenom odlukom visina naknada za predsjednika i članove upravnog vijeća je limitirana na iznos od prosječne plaće Federacije BiH za predsjednika i 80% od prosječne plaće Federacije BiH za članove upravnog vijeća, a isplata se vrši samo za one mjesece u kojima predsjednik i članovi upravnog vijeća sudjeluju u radu Upravnog vijeća.

Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi

Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi u 2015.godini su iznosili 166.043 KM i manji su za 7.957 KM ili 5% od planiranih iz razloga što su i bruto plaće isplaćene u manjem iznosu od planiranih, a koje su osnovica za uplatu doprinosa poslodavca.

Putni troškovi

Rashodi po temelju putnih troškova u 2015. godini iznosili su 28.636 KM i kreću se u visini planiranih za 2015.godinu. Ovi troškovi su povećani u omjeru na 2014.godinu iz razloga što je u 2015.godini bio povećan broj službenih putovanja zbog priprema za zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama u inozemstvu u svrhu provođenja Pravilnika o liječenju u inozemstvu kao, i većeg broja održanih sastanaka u funkciji provođenja međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Izdaci za energiju

Izdaci za energiju u koje spadaju troškovi električne energije i grijanja, u 2015. godini iznosili su 42.248 KM i manji su za 19.752 KM ili 32%, u omjeru na planirane. Ovi izdaci su ostvareni u manjem iznosu od planiranih iz razloga što su u 2015.godini smanjeni izdaci za električnu energiju. Također nije došlo do očekivanog značajnijeg povećanja troškova električne energije po temelju stavljanja u funkciju novih prostorija za rad Stručne službe, a koje je ranije koristila NID "Zajednica".

Komunalne usluge

Izdaci za komunalne usluge se odnose na izdatke za vodu, odvoz smeća, održavanje čistoće, PTT usluge. Ovi izdaci u 2015.godini iznosili su 56.906 KM i kretali su se u okviru planiranih.

Nabava materijala

Troškovi nabavke materijala u 2015.godini iznosili su 17.925 KM i manji su za 17.075 KM ili 49%, u omjeru na planirane. Ovi troškovi obuhvaćaju troškove kancelarijskog materijala i ostale troškove potrošnog materijala za rad Stručne službe. Racionalizacijom u potrošnji ostvarene su značajne uštede u omjeru na planirane troškove po ovom temelju u 2015.godini.

Usluge prijevoza i gorivo

Izdaci za usluge prijevoza i gorivo u 2015. godini iznosile su 3.856 KM i manji su za 4.144 KM ili 52% u omjeru na planirane. U ovom razdoblju smanjen je broj službenih putovanja za koje su koristila službena vozila, te je iz tog razloga došlo i do smanjenja troškova za prijevoz i gorivo.

Tekuće održavanje

Izdaci za tekuće održavanje u 2015. godini iznosili su 20.910 KM i manji su za 11.090 KM ili 35% u omjeru na planirane za 2015. godinu kao i ostvarene u 2014. godini. Ovi izdaci su smanjeni iz razloga što su vršene samo neophodne nabavke prema planu tekućeg i investicijskog održavanja za 2015. godinu.

Osiguranje i bankarske usluge

Izdaci osiguranja i bankarske usluge u 2015. godini iznosili su 28.121 KM, od čega se na troškove bankarskih usluga odnosi 21.955 KM, a preostali iznos od 6.166 KM na troškove osiguranja zaposlenih i vozila. Izdaci za osiguranje i bankarske usluge su se kretali u okviru planiranih za 2015. godinu.

Ukupni troškovi osiguranja i bankarskih usluga u 2015. godini su iznosili 61.054 KM. Suglasno Odluci o kriterijima i načinu korištenja sredstava federalnog fonda solidarnosti, iznos od 32.933 KM raspoređen je na ostale rashode u funkciji provođenja programa federalnog fonda solidarnosti, obzirom da se najveći dio platnog prometa preko banaka vrši sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

Ugovorene i druge posebne usluge

Izdaci za ugovorene i druge posebne usluge u 2015. godini iznosili su 80.200 KM i manji su za 13.800 KM ili 15%, u omjeru na planirane.

Promatrano po strukturi izdaci za ugovorene i druge usluge se sastoje od:

- Izdataka za zaštitu objekta u iznosu od 22.675 KM;
- Naknada za ugovore o djelu i poreze u iznosu od 5.283 KM;
- Prevoditeljskih usluga u iznosu od 3.178 KM;
- Troškova reprezentacije u iznosu od 9.050 KM;
- Troškova stručnog obrazovanja i literature u iznosu od 16.892 KM;
- Ostalih izdataka (preplate, javno oglašavanje, sudski sporovi...) u iznosu od 15.848 KM;
- Sistematskih pregledi zaposlenih u iznosu od 7.275 KM.

Na svim stavkama zabilježeno je smanjenje troškova u omjeru na planirane, a najveći iznos smanjenja iskazan je na troškovima stručnog obrazovanja i literature.

Kapitalna ulaganja

U skladu sa Planom javnih nabavki i Financijskim planom Stručne službe za 2015. godinu planirana su kapitalna ulaganja u iznosu od 65.000 KM.

Za kapitalna ulaganja u 2015.godini utrošena su sredstva u iznosu od 61.260 KM , što je za 3.740 KM ili 6% manje u omjeru na planirana.

Struktura kapitalnih ulaganja je slijedeća:

- Nabavku kancelarijskog namještaja u iznosu od 2.993 KM;
- Nabavku informatičke opreme u iznosu od 26.740 KM;
- Implementacija softvera za trezorsko poslovanje, nabava 8 licenci Microsoft Office i izrada web stranice federalnog zavoda u iznosu od 22.401 KM;
- Nabava telefonske centrale u iznosu od 6.844 KM i
- Nabava klima uređaja za serversku prostoriju u iznosu od 2.282 KM.

Navedena kapitalna ulaganja su se realizirala iz ukupno ostvarenih sredstava Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja za 2015.godinu.

4. FINANCIJSKI REZULTAT

U 2015. godini Stručna služba je iskazala finansijski rezultat sa uravnoteženim prihodima i rashodima.

5. BROJ I STRUKTURA ZAPOSLENIH

Ukupan broj zaposlenih u Federalnom zavodu osiguranja i reosiguranja zaključno sa 31.12.2015.godine je bio 46. Promatrano u omjeru na isto razdoblje 2014.godine broj uposlenika sa VSS stručnom spremom je smanjen za dva. Za jednog uposlenika je prestao radni odnos na dan 31.12.2014.godine po temelju umirovljenja, dok za drugog uposlenika radni odnos prestao po temelju odlaska na novu dužnost izvan Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja.

Iako je u tijeku 2015.godine bio planiran odlazak u mirovinu jednog uposlenika sa VSS stručnom spremom, zbog povećanog opsega poslova i radnih zadaća u Stručnoj službi navedeno umirovljenje nije realizirano do kraja 2015.godine.

Također u 2015. godini zbog moratorija na zapošljavanje u javnom sektoru nije vršen prijem novih uposlenika i ako je došlo do smanjenja broja zaposlenih

U tablici u primitku dat je pregled prema kvalifikacijskoj strukturi.

Stručna spremu	Broj uposlenika na dan 31.12.2014.godine	Broj uposlenika na dan 31.12.2015.godine
VSS	28	26
VŠS	2	2
SSS	14	14
VKV	1	1
KV	3	3
Ukupno	48	46